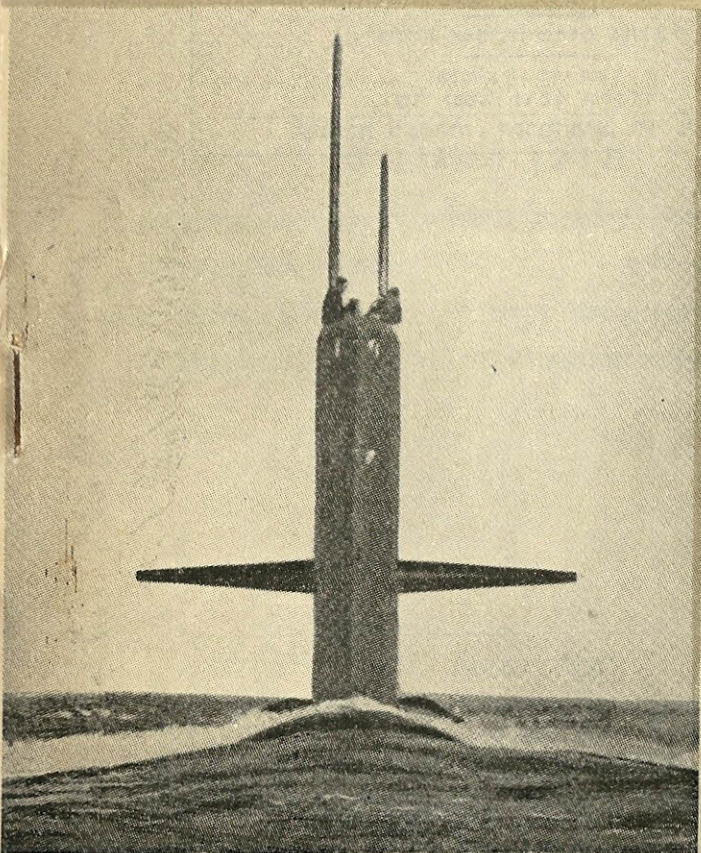

צקלון

צבא הגנה לישראל
הוצאת «מערכות»

צקלון

לקט תרגומים

תוכן הענינים

3	האדמירל א. ביאנקלונד	אסטרטגיה-רבתי ואסטרטגיות-טילים
14	הקול-לויט ד.ד. ניקולסון	מקטיקת-הזרחלות
27	המיר ק.ז. מאקאסי	השריון בקרבות-היבשה בעתיד
37	הקול-לויט ד.ד. פאפאק	ביצד היית עושה זאת אתה?

צבא הגנה לישראל
הוצאת "מערכות"

אדר ב' תשי"ם - אפריל 1959

מ. 73 (כרך ז')

"מערכות"

בית ההוצאה של צבא הגנה לישראל

עורך ראשי: סא"ל אלעזר גלילי
סגן עורך ראשי: סא"ל גרשון ריבלין
"מערכות": קצין עריכה סרן משה ברימר
"מערכות ים": קצין עריכה רב-סרן עזרא להד
"צקלון": קצין עריכה שרגא גפני

ספרים להנצחת החייל: העורך ראובן אבינעם

מוזכרת המערכת: מרים נתנאל

המנהל: יוסף דקל

עוזר למנהל: יוסף אלקוני

המערכת והמנהלה: הקריה-ת"א, רח' ג' מס. 1

תמונת-השער

צוללת-התקפה חדשה המונעת בכוח-אטומי — ארה"ב
בתמונה נראים רק מגדל-התצפית והכניסה וסנפירי הצלילה שלה.
זוהי הצוללת האטומית הראשונה אשר בה שולבה ההנעה האטומית בתוך
תובה בעלת מבנה דג. הפרטים המדויקים של ביצועה נשמרים בסוד,
אך כבר נודע כי במסע ניסויים בן 48 שעות שברה שיאים רבים, וכי
ביכולתה לפתח מתחת לפני-המים מהירות בת 40 קשר. שמה:
"סקיפג'אק" (משמו של דג מקפץ).

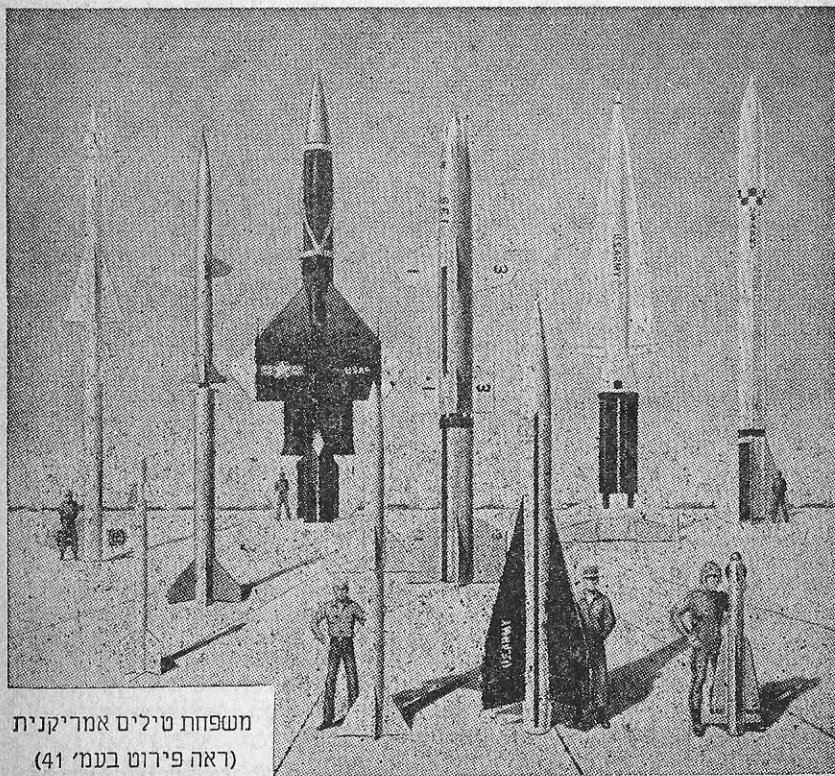
דפוס י. שלומי, תל-אביב רח' נחמני 43, טלפון 66298

אסטרטגיה רבתי ואסטרטגיית-טילים

האדמירל א. ביארקלונד

מטרת מאמר זה היא לחקור את התלות ההדדית בין האסטרטגיה רבתי ואסטרטגיית-הטילים, כיום ובעתיד הקרוב, וכן — אילו עקרונות יסוד עלולים לשלוט באסטרטגיית-הטילים. יהא זה ניתוח בדברייסוד, ולא יוזכרו תכונותיהם

משפחת טילים אמריקנית
(ראה פירוט בעמ' 41)

מקורות ומחברים

(הערות והארות לקורא)

אסטרטגיה רבתי ואסטרטגיית-טילים מאת האדמירל א. ביארקלונד.
המחבר, אדמירל בצי השבדי, וחוקר גודע בסוגיות-לחימה, מנסה לחדור לצפונות של העתיד הקרוב, ושל זה המרוחק יותר, ולשער את השפעת ההתפתחות האפשרית בטילים למיניהם, וב"לוינים", על האסטרטגיה. בהסתמכו על ידיעות שנצטברו עד למועד כתיבת מאמרו (חורף שנת 1958), מתוה הוא מראש אף שלבים שייתכנו בפיתוח השימוש בטילים — וחווה את התמורות שתתחוללנה בשלבים אלה במעמדן של ארצות גדולות, בינוניות וקטנות; אלו השייכות לאחד משני הגושים — ה"מערבי" וה"מזרחי" — ואלו שלא נתקשרו עדיין עם שום גוש.

המאמר מובא מתוך רבעון "כוחות-האוויר הבריטי", "עוצמת-אוויר" ("Air Power").

טקטיקת-הזדחלות מאת הקול-לוט' ד. ד. ניקולסון.

המונח "טקטיקת הזדחלות" — צלילו נשמע בודאי כזר ומוזר באוזני הקורא העברי, וכך נשמע הוא גם באוזני החיילים האמריקניים בקוריאה — כאשר הוזכר שם לראשונה. ביטוי זה צץ לראשונה בתקופת מלחמת-העמדות שבשלהי מלחמת-קוריאה, עת הגבלות מדיניות וצבאיות מנעו עריכת מתקפות רבתי, ואילצו את שני הצדדים היריבים לחפש דרכים בלתי-מקובלות לשיפור מערכיהם. ב"הזדחלות" (כלומר: — בהרחבה הדרגית וחשאית של ביצורי-המגן, קדימה) נקטו תחילה הסינים; אך האמריקאים הוכיחו עצמם כתלמידים חרוצים — כמתואר בפרשה זו, המובאת מתוך בטאון "צבא-הצי" האמריקני, ("Marine Corp Gazette").

השריון בקרבות-היבשה בעתיד מאת המיור ק. ד. מקאקסי.

הנושא בתחרות-המאמרים השנתית (לזכר ג. נ. קלזאס) של "רבעון-הצבא" הבריטי, היה בשנת 1958: "בלוחמה ציית הביאה עדיפות החימוש על השריון לחיסולה של אנית המערכה. הטוס סולק משדה-הקרב בגלל פגיעותו לאש כלי-הנשק החדשים ואף בגלל תיל-דוקרני ומכשולים אחרים.

יש הטוברים כי בגלל התותחים והמוקשים הנגר-טנקיים מוגבר-העוצמה, וכן בגלל התכליתיות הגוברת של פעולת-האוויר נגד מטרות-קרקע, עלול הסנק ללכת בדרכם של אניית-המערכה והטוס.

דין בבעיה זו.

בחוברת "צקלון" זו מובא עיקרו של אותו מאמר מבין המאמרים שהוגשו בתחרות הנ"ל, אשר זכה בפרס. המחבר מציע, בין השאר, "גלגול" חדש לטנק — שימנע ממנו את גורלם של אניית-המערכה והטוס. המקור הוא, כאמור, "רבעון-הצבא" הבריטי ("The Army Quarterly").

כיצד היית עושה זאת אתה? מאת הקול-לוט' ד. ד. פאקס.

הבעיה הנוכחית תרחיב בודאי את זרעם של מפקדים ברמת מפקד-גדוד ומעלה, כיוון שעניינה הוא התקפה רגימנטלית, ואולם גם המתעתדים לכהן כמפקדי-גדודים ימצאו ענין בה ובפתרונה.

מובאת מתוך בטאון "ביה"ס לרגלים" האמריקני "רבעון ביה"ס לרגלים" ("The Infantry School Quarterly").

של כלי-הזין הטיליים השונים. אפילו הוזכרו רק שמות כלי-הזין, הרי מחמת מספרם העולה על שמונים היה מאמר זה מתארך ואופיו היה משנתה. הקורא ימצא את הידיעות הטכניות הדרושות לו ממקורות העומדים לרשות הכל.

מתוך כארבעים העקרונות המהים יסוד-המוסד לאסטרטגיה-רבתי קרוב למחצית מתייחסים למדיניות ולמדינאות מעשית, ואילו השאר מתייחסים ישירות למדע המלחמה וידונו להלן, בל נשכח, במרוצת הדיון, כי אסטרטגיה-טיליים אינה אלא חלק מן האסטרטגיה הצבאית, אשר בה שולטות עדיין לוחמות האויר, הים והיבשה.

השפעת הטילים על החלטות מדיניות וצבאיות

עקרון כריתת בריתות מועילות והקמת פיקוד עליון צבאי-מדיני משולב יודגש על-ידי החשיבות היתרה הנודעת בעידן הטילים להחלטות מהירות של חברות הברית. יש ליצור בימי שלום תפיסה משותפת של אסטרטגיה-רבתי ואסטרטגיה-טיליים ולהחליט מראש כיצד יש לנגוד במצב של משבר איומי הפעלת טילים מצד יריב אפשרי; הן לא יוותר אותה שעה של משבר זמן לכינוס ועידת מנהיגים מדיניים של בעלות-הברית.

בתקופה בה "הסחטנות באמצעות טילים" נקטת תכופות על-ידי מעצמות הגוש המזרחי נודעת לבעיה זו חשיבות עליונה, שכן מדיניות של איומים תשולב לעיתים קרובות בפעילות טילית. הזמן הקצר הנדרש לתעופת הטיל על פני מרחקים עצומים מצריך הקמתה של מפקדה עליונה אשר תהא לה הסמכות למסור הוראות מפורשות לבקישת אמצעי-נגד, ואשר תהא מוכנה להוציא מידית הוראות ביצוע.

המטרות המדיניות של ארץ או של ברית-מעצמות חייבות להיקבע מתוך התחשבות במה שאפשרי ונוח מנקודת-המבט הצבאית. באשר לאסטרטגיה-טיליים תחרוץ נקודת-המבט הצבאית אם ומתי ישתמשו בכלי-זין טיליים ואת הסדר בו תותקנה התקפה-של-מש ארצות או חלקי ארצות האויב, אשר מהן ניתן לו להנחית את מתקפת הטילים והאוויריה המסוכנות ביותר. עובדה זו תשפיע מבחינה מדינית ומבחינה צבאית על תכניות המלחמה הבסיסיות, ותצריך הקמת מרכזים צבאיים ובסיסי טילים גם בארצות השותפות בברית ובארצות המשתפות-פעולה עמה. השפעה זאת של אסטרטגיה-טיליים על התכנון תגדל ותלך.

על יסוד התכניות למלחמת-העולם הבאה ניתן לקבוע את המטרה הצבאית,

1) בין השאר, ימצא הקורא ידיעות טכניות אלו במאמר הממצה "הטילים המונחים לסוגיהם" מאת הקפ"מ. קרישנן, שהופיע ב"צקלון" מס' 65. — המער.

והיא תאפשר להכין תכניות צבאיות להתפתחויות עלולות שונות. כיצד יכול אתה לנצל את יתרונותיך הגיאוגרפיים והאחרים ואת חולשות הצד היריב — זאת ניתן לקבוע רק מתוך התייחסות ללוחמת-הטילים כפי שלוחמה זאת עשויה להתפתח בשלבים עתידיים. יש לשקול את האפשרות להשתמש בכלי-זין טיליים להכנעת האויב כנגד הסכנה המקבילה מצד לוחמת-הטילים של האויב. יש להביא בחשבון את שתי בחינותיה של הבעיה, ואף יש להתחשב בהשפעת השימוש בתחילה בטילים הגדולים יותר, בעלי עוצמת-הנפץ הגבוהה, על ארצות השותפות בברית ועל ארצות ניטרליות.

יש לשקול בהקפדה יתרה את העובדה שכלי-זין טיליים קטנים עשויים להגביר במידה גדולה את עוצמת-הקרב של כוחות מקובלים, וכן את האפשרות שטילים-בליסטיים-טווח-בינוני יכפילו פי מאה או פי אלף עוצמת-קרב זאת, ושהטיל-הבליסטי-הביני-בשתי — אולי בעוד שבע שנים ואולי במועד מאוחר יותר — יהיה הרבה יותר הורסני. כיום מהוים מפציצים מאוישים את הסכנה הגדולה ביותר בתחום ההשמדה הגרעינית, אולם בעתיד שבתחום ראיתנו יהווה השילוב של המפציץ והטיל הבליסטי את הגורם המכריע באסטרטגיה האויר.

חשיבותה של התקפת-פתע, משקלה יגדל וילך עם התפתחות אסטרטגיה-טיליים. התפיסה הרוסית של התקפת והפתעה המהממה, בטילים, כנגד המטרות רחבות-הידיים החשובות ביותר של ארה"ב, בשילוב עם מפציצים שיפעלו נגד מתקני "פיקוד האוויר האסטרטגי" של ארה"ב, לא תהיה בת-ביצוע עוד במשך שנים רבות, אולם איום זה הגדיל את תקציב הטילים של ארה"ב.

עלינו לתור אחר אמצעים לצמצום יתרונותיהן של התקפות-הפתעה מעין אלו, וליצור ערובות שמלחמת טילים לא תפרוץ כתוצאה ממשגה או מתקלה שלא-במתכון. כנגד הסכנה שבהתקפת-פתע יש להעמיד כמובן כוננות מתמדת של אוויריה וטילים לשם תגמול-רבתי — כוננות הנראית כאבר בלתי-נפרד מאסטרטגיה-טיליים בעתיד. בארצות החוששות שקיימת אפשרות להתקפה כזו עליהן, בהמשך, כאשר הטילים יחליפו את מטוסי-ההפצה ברוב משימותיהם, העובדה כי בסיסי טילים ניתנים להגנה טובה יותר מאשר בסיסי-אוויר תצמצם את יתרונותיה של התקפת-פתע. הדבר יפחית את הפיתוי לפתוח במלחמה התקפית.

התגמול-רבתי יחריף מחמת הפניה המידית לשימוש בכלי-זין טיליים בליסטיים. להרחיק ככל-האפשר את טילי האויב ממטרות צבאיות אפשריות ולצמצם את סיכויי הפגיעה שלהם — זה יהיה בהכרח עקרון-יסוד באסטרטגיה-טיליים. המצב של הרתעה הדדית יקוים על-ידי פיתוחה של אסטרטגיה-טיליים, ולמרבית הגיחוך דוקא כלי-זין אלה ישמשו גורם לשלום, על אף אופיים הגמחני.

גורם מרתיע זה יהיה שימושי כמובן כל עוד שום צד מן הצדדים היריבים אינו מסתמך על האפשרות להלום ביריבו מהלומת חיסול בלי לחשוש מפני תגמול מכחיד. רעיון האיזון הכללי של הכוחות עדין מהנה, איפוא, גורם לשלום.

מן הראוי לחקור באילו מסיבות „אסטרטגית-כוח-נגדי מוגבלת“ תוכל להתגשם הן באמצעות אוריינת-הפצצה גרעינית והן באמצעות טילים בליסטיים. אם המטרות המדיניות הן מוגבלות אפשר יהיה לתקוף רק יעדים צבאיים. במקרים מסוימים — כבמלחמת קוריאה — בבסיסי-אוויר הממוקמים בשטחה של ארץ העומדת רשמית מחוץ למלחמה (סין הקומוניסטית) עלולים לשמש את האויב, ובמקרים אלה רק שיקולים מדיניים עשויים להכריע בדבר המעשה שיש לעשות. אך השאיפה להתאמה בין מטרות ואמצעים היא כה הגיונית, שאסור עלינו לזנוח מדיניות מוגבלת במטרותיה במלחמה מוגבלת או מקומית. במלחמה גדולה, הסיכוי היחיד, לדעתי, להגבלת כלי-הזין שיופעלו הוא במניעת פריצתה של מלחמה כזאת. העובדה שהטיל-הבליסטי-הבינייבשתי יהיה בעתיד כדאי, מבחינת החסכוניות, רק כנגד מטרות רחבות-שטח, תוליך, לדעתי, להפעלת טילים אלה נגד ערים גדולות, מרכזי אוכלוסיה ואיזורי-תעשייה בעלי חשיבות צבאית. נודעת חשיבות לשאלה: אילו הן הארצות הפגיעות ביותר ללוחמה כזאת? כל עוד אין המערב והמזרח מאוחדים בדעה שהשימוש בכלי-זין טיליים קטנים לא יהיה כרוך בתגמול באמצעות כלי-זין טיליים גדולים יותר, אני מאמין כי שאלה זו תיפתר בעת-למחמה על-ידי היתרונות והמגרעות היחסיים שבהרחבת לוחמת-הטילים — בכל מקרה ומקרה.

מטעמים של חסכוניות ומטעמים צבאיים תושחת אסטרטגית-הטילים של ארצות בינוניות וקטנות על כלי-זין הגנתיים, בעלי טוח מוגבל.

העקרון של ריכוז עדיפות-כוחות-צבא מקומית כדי לזכות בנצחון ינוגד על-ידי הסכנה הגדולה שביצירת מטרות-מרוכזות לכלי-הזין הטיליים והגרעיניים של האויב. עוצמת הנפץ הכבדה של כלי-זין גדולים שכאלה זקוקה לריכוז שכזה, לשם השגת התוצאות המבוקשות ממנה.

מטעמים אלה אינני מאמין באפשרות של מתקפה רוסית גדולה דרך מרכז אירופה לעבר התעלה האנגלית, ומטעמים אלה אני מניח, כי הרוסים מבינים את הסכנות הכרוכות בה, במיוחד בהתחשבם בכך שקווי-האספקה הארוכים של צבאם יעברו בארצות גרורות ממורמרות. אינני שותף לדעתו של ר.ל. גארטהוף, שהובעה בספרו „האסטרטגיה הסוביאטית בעידן האטום“, האומרת כי האסטרטגיה הרוסית מושתתת עדיין על מערכות-רבתי יבשתיות רחבות-היקף, גם במשכה של מלחמה תרמו-גרעינית כוללת. אמת שכותבים רוסיים רבים ממליצים על אסטרטגיה

כזאת, אולם לעתים קרובות מאמנים את הגייסות בלוח התקפית יותר מזו שמתכוננים לפעול על פיה במקרה של מלחמה. אני מסכים לדעתו של הגנרל נורסטד², כי מתקפה מרכז-אירופית גדולה אינה ברת-ביצוע, למעשה, במיוחד לאחר שמערב-אירופה הגדילה את מכסת הטילים שלה. למנהיגים הסוביאטים נתחוו, כמורכב, מה שלמד היטלר בהדרגה: מה גדולה היא העוצמה הצבאית והאזרחית הדרושה להחזקת ארצות כבושות ולניהולן. לפנינו מצב-דברים השייך לתחום הבעיות המדיניות של אסטרטגיה-רבתי, ואשר שום ממשלה נבונה לא תתעלם ממנו.

חשיבותן של הניידות, הגמישות, וחרות הפעולה גדלה במידה חיונית ללוחמות היבשה, האוויר והים. בעית אופיה של מלחמת הצוללות בעתיד אינה ניתנת לדיון במסגרת מאמר זה, אך ברי הדבר שצורות חדשות של בלוקדה ימית והרעשה חופית יתמששו על-ידי אסטרטגיה-טילית. אניות-טילים ונושאות-מטוסי-טילים יעניקו למערב ניידות אסטרטגית ניכרת על פני כל העולם כולו. צוללות המערב והמזרח יאפשרו ניידות על פני שבעת הימים ואף יאפשרו התקפות חמורות על תובלת הסחר והגייסות בים.

בפלישה יבשתית, ימית ואוירית, יגדילו כלי-הזין הטיליים של המתגונן את הצורך של התוקפן להשתמש בכוחות גדולים יותר מאשר עד הנה, כדי לודא שיושגו תוצאות משביות-רצון. באם אפשרי הדבר, יש לשתק את כלי-הזין הטיליים של המתגונן לפני הנחיתה או החדירה לשטחו. התקפות קטנות לאורך גבולות ארוכים עלולות להיות כדאיות, במקרים אחדים. האסטרטגיה הכללית של כוחות היבשה, הים והאוויר תלויה במידה רבה בחזית היבשה. חשיבותם של כלי-זין טיליים תגדל בהדרגה.

שיבוש שרשרת הפיקוד של האויב והטעיית האויב באשר לכוננות ולהערכות צבאית יוקלו על-ידי השימוש בטילים מבסיסים מוסתרים ומאניות המשנות במהירות את מקומן בים. מודיעין על הערכות האויב יוקל על-ידי טלביזיה טילית, ובהמשך — על-ידי פעילות סיור של לוינים.

אחת הבעיות של אסטרטגיה-רבתי היא קביעת חלוקת התקציב הכספי, כוח-האדם והמשאבים החומריים, המאמצים והאמצעים. משימה זו תהיה למורכבת הרבה יותר משהיתה מחמת העובדה שכלי-זין טיליים לא זו בלבד שאין לותר עליהם, אלא שגם מחירם רב. חלוקת הסכומים המצויים, באורח נאות, בין האוויריה ובין הטילים תיצור ללא הרף קשיים. אולם להגנה הדישה הכרחיים טילים כדי לקיים ברמה את רוח-ההתנגדות כנגד איומים מדיניים של מעצמות זרות וכנגד תוקפנות מצד האויב.

(2) המפקד העליון על כוחות נאט"ו. — המערב.

בעית שמירת הבטחון וצמצום הפגיעות מחמירה עד מאד בימינו, אפילו כשטילים נגד-טיילים כבר נבנים והולכים. הטילים יגדילו את אי-השקט המדיני ואת חוסר-הודאות הצבאי. התיאום בין משאבי בעלות-הברית יצריך הוצאות מוגדלות, ומעצמות גדולות רבות יידרשו לסייע לארצות שכרתו ברית עמן במתן כלי-זין טילים, שיהיו אולי בעלי עוצמת נפץ נמוכה מזו של טילי המעצמות הגדולות.

הן בארה"ב והן ברוסיה אחד הוא עקרון "שיטת ההפצה": לתת טיל קטן יותר (גרעיני) לבעלות-בריתן הסמוכות לגבולות הצד היריב, אולם יש להודות, כי גבול הטוח בין הטילה-הבליסטי-לטוחים-בינוניים ובין אי-אילו טילי קרקע-אל-קרקע אינו מוגדר בפירוש.

אסטרטגיית-הטילים בחוזה ובעתיד

בטרם ננתח את אופיה של אסטרטגיית הטילים בעתיד עלינו לסקור בקצרה את המצב הנוכחי.

במערב משלימים כלי-זין טילים את יכולת ההפצה הגרעינית העצומה של האיריה, המושתתת על בסיס-ייבשה ועל כוחות-משימה ציים. במזרח גרמו הנחיתות במפציצים גרעיניים ארוכי-טווח ובמצבורי כלי-הזין הגרעיניים — וכן התנאים הגיאוגרפיים הירודים מאלו של המערב — לרצונם של הסובייטים להגדיל את היקף-יכולתם בטילים בליסטיים. כך נתרשמת לאחר שעייתי בכל ספרות אסטרטגיית-הטילים של המערב והמזרח כאחד, המצויה לקרא. מובן שעלי להודות, כי לעתים קשה לקבוע אילו עובדות הן נכונות בקרב שפע הידיעות המנוגדות. אחדים מששת הדגמים של הטילה-הבליסטי-הביני-יבשתי כבר נוסו בטיסות-ניסוי, אולם כפי-הנראה אין שום דגם בעל סיכויי פגיעה מספיקים שיהא מוכן מבחינה צבאית ללוחמה ביני-יבשתית לפני תקופה. שתחילתה המשווערת היא שנת 1965, ואולי מועד מאוחר בהרבה. לסובייטים יש יתרון בטוח; לארה"ב יש טילים טובים יותר לצורכי פיתוח בעתיד. לידעות מרוסיה, כי לפחות שני דגמים של טיל-בליסטי-ביני-יבשתי יהיו ברי-פעולה בשנים 1961-62, יש להתייחס, לדעתי, כאל משאלה בלבד. הן רוסיה והן ארה"ב בונות עתה דגמים חדשים של מטוסי-הפצצה, כדי להמנע מפער אסטרטגי מסוכן, והדבר מוכיח כי כוננות-הקרב של הטילים-הבליסטיים-הביני-יבשתיים שלהן תבוא באיחור. דגמים ארוכי-טוח הסמוכים בטיסתם לפני-הקרקע של כדור-הארץ אינם טילים-בליסטיים-ביני-יבשתיים לאמיתם.

מתוך שלושה טילים-בליסטיים-לטוח-בינוניים אמריקניים ושניים-שלושה טילים רוסיים כאלה, המצויים ביצור, שני טילים בכל צדיריב יהיו, אפשר, ברי-

פעולה ב-1959-61. אין להתכחש לטענתם של הרוסים, כי זכו בהקדם של שנה אחת ביצור טילים בליסטיים-לטוח-בינוניים, שאותם אפשר להפעיל כנגד מטרות גדולות הקבועות-במקומן. בנייתם של בסיסי הטילים-הבליסטיים-לטוח-בינוניים הרוסיים המריצה את נאט"ו להקים בסיסי טילים כאלה, כשהטילים עצמם עודם בתהליך הייצור. כל הטילים הללו אינם עדיין ככוננות-קרב, אולם יגיעו לדרגה זו ב-1959-61. ברם, העדיפות המערבית בהיקף-היכולת של אורייית-ההפצה מפצה פיגור אסטרטגי זה.

המשפחה הענפה של כלי-הזין הטילים הקטנים יותר מגדילה ניכרות את כוחו הצבאי של המערב, ויש בה במידה ידועה כדי לנגוד את העדיפות המזרחית בכוח-אדם צבאי. המערב נחשב כללית לעדיף בטילי אויר-אל-אוייר (מסוג זה מצויים במערב ובמזרח חמישים ושלושה דגמים תכליתיים), אויר-אל-פני-קרקע (עשרה), אויר-אל-אניות (ששה), אניות-אל-אוייר (שנים-עשר), אניות אל-פני-קרקע (עשרה) ואניות-אל-אניות (חמשה-עשר). באשר לפני-קרקע-אל-אוייר קיים אולי איזון איכותי — ואולי יש בשטח זה עדיפות לרוסים, אם נביא בחישוב את הארטילריה הרוסית המצוינת. ערכם היחסי של כלי-הזין לצרכי לוחמת פני-קרקע-אל-פני-קרקע (ששה-עשר טילים) קשה לקביעה, במיוחד אם החישוב כולל גם את הארטילריה הרוסית.

יש להכיר בכך, שהפצצות הגדולות ביותר עשויות להפיק עוצמת-נפץ בת מספר מאגטונות. לטילים הקטנים יותר יש ראש-נפץ גרעיני השייך כללית למשפחת הקילוטונות, ולאחדים מהם ראש-נפץ ממשפחת מאות הטונות. לוחמת טילים בליסטיים כאלה, אין לראותה, איפוא, באורה של לוחמת הפצצות האטומיות הגדולות ביותר — ועובדה זו תשפיע על אסטרטגיית-הטילים כמתואר להלן.

למעשה קיימת תחרות עזה בכל העולם כולו בשטח הטילים-הבליסטיים-לטוחים-בינוניים ובסיסיהם. למעצמות המערב יהיו ב-1959 טילים-בליסטיים-לטוחים-בינוניים שטוחם 2700 ק"מ. הם יקובצו בבריטניה הגדולה, צרפת, הולנד, תורכיה, לוב, איטליה ופורמוזה. ואילו טילים קטנים יותר, הגנתיים, ניתנים לשרשרת של חברות נאט"ו. המונה לפחות תריסר ארצות — מנורבגיה דרך מערב-גרמניה, תורכיה, אירן, אוסטרליה ועד אוקיאנאה שמדרום ליפן. מלבד אלה, ניתן לשגר כוחות-משימה ציים החמושים בטילים-בליסטיים-לטוחים-בינוניים וטילים אחרים ממספר סוגים אל ארצות הנתונות בסכנה. החשיבות האסטרטגית של כוחות-משימה כאלה במזרח הים-התיכון ובמיצר פורמוזה מובנת לכל. ייצורם של טילים נגד-טיילים ונגד-צוללתיים מוגבר במידה רבה.

במזרח קבועים בסיסי הטילים הבליסטיים גם בארצות הגרורות. יתכן

שלפחות תריסר נמצאים בחזית הארקטית, עשרים בחזית האירופית והדרום-רוסית וכעשרה במזרח הרחוק. אין יודעים בודאות אילו דגמים של טילים נמצאים בשימוש במקומות השונים, אך יש להניח כי בהמשך יחליפו דגמים מאוחרים יותר של טילים-בליסטיים-לטוחים-בינוניים את הדגמים בעלי הטוח הקטן יותר. עדיפות-בכורה גבוהה ניתנת לטילים-בליסטיים-ביניים-יבשתיים, לטילים-בליסטיים-לטוחים-בינוניים ולטילים שעל צוללות, וכן — לכליזין קרקע-א-אוויר.

לפי שעה נראה שאי-אפשר לאסור ניסויי טילים או לעצור את ייצורם של כליזין טילים. התעמולה המזרחית נגד כליזין גרעיניים מונעת את העלאתם של כליזין טילים לדיון. כתוצאה מכך עלינו לקבל על עצמנו להיות במשותף עם כליזין אלה ולהתאמץ להשתמש בהם באורח שיכלול תוקפנות.

בשקלנו את רעיונותינו ואת הצעותינו שומה עלינו, כדברי הנשיא איזנהאור, "לחשוב גם על העשור הבא ועל המשכו".

אך כיצד נסתכל על בעיות-עתיד אלה?

אסטרטגיית-הטילים של העתיד תהיה ככל הנראה לי אסטרטגיית-טילים גמישה הנתונה בתמורות מהירות, בעקבות פיתוחם המהיר של דגמים חדשים בעלי היקף-יכולת מוגדל. אסטרטגיה זאת לא תדיח את העקרונות הממשיים של אסטרטגיה-רבתי, אולם תשפיע על יישומם של עקרונות אלה בלוחמה. הברירה של "שתי הרכים" — זו השמרנית הטוענת למען האווירה, וזו הקיצונית יותר והחדורה יותר "חשיבה-טילית" — תעמוד תמיד בעינה, העובדה כי הטילים מחירים רב תשהה אפשר את פיתוחם בכל הארצות, פרט לעשירות ביותר, אולם כל הארצות יודקו להם ביחס אשר יתאם לשאיפותיה ולמשקלה המדיני של כל אחת מהן. תהיה התפתחות הדרגתית של אסטרטגיית-טילים לגבי המעצמות הגדולות, והתפתחות צנועה מזו לגבי ארצות אחרות, עד שיחל שלב חדש, כאשר כליזין טילים בעלי טוח ועוצמה מוגדלים-ניכרות יגיעו באמת לכוננות-קרב. הדבר מצביע על חלוקה לשתי תקופות — הראשונה, בה תאלץ הלוחמה להתחשב בכמויות הטילים-הבליסטיים-לטוחים-בינוניים, שהנם בעלי תכליתיות-צבאית מספקת; והשנייה, בה יגיעו הטילים-הבליסטיים הביניים-יבשתיים לתכליתיות זאת. עלינו לזכור כי במרוצת שתי התקופות תהיה אסטרטגיית-הטילים בבחינת השלמה לאסטרטגיית היבשה, הים והאוויר, ועלינו לתת דעתנו במידה הנאותה לאפשרות שמלחמה מקומית עלולה לצמוח במקום שאין מופעלים הטילים הגדולים, ואפילו הקטנים מהם. הואיל ושתי התקופות הן ממושכות למדי, תחול התפתחות מסוימת בכל אחת מהן.

תקופה א'

תקופה א' (נאמר 1965—1959, ואולי ממושכת כלשהו מזה); בה יתחילו טילים-בליסטיים-לטוחים-בינוניים אחדים להיות ברי-פעולה, אך עדיין תהיה בה לאויריה היכולת ההתקפית הגדולה ביותר, שתושלם על-ידי כליזין טילים מבסיסים קבועים, וכן — ממטוסים שיהיו "בסיסי טילים אויריים", ומאניות שעל פניהם-מים ומצוללות, שיהיו "בסיסי-טילים ספינתיים".

טילים יתפסו את מקומם של מספר מטוסי-קרב וכליזין נגד-אוויריים, הגם שמטוסי-קרב ידרשו עדיין להגנה על בסיסים חשובים של פיקוד האוויר האסטרטגי, שבהם מוצבים כוחות התגמול. יהא צורך במטוסים ובהליקופטרים לתצפית, ללוחמה נגד-צוללתית ולניהול אש ארטילית וטילית. כליזין טילים מעופפים ומבסיסים-ספינתיים כבר יגדילו בתקופה זו הגדלה ניכרת את יכולת הלחימה של חילות האוויר והים. בלוחמת יבשה, יגבירו הטילים את עוצמת המתקפה בשדה, אך גם יגבירו את היקף-יכולתה של ההגנה ואפשר שיצרו "איזורים של תוהו ובוהו".

אי-אלו בסיסי אוויר יוחלפו בבסיסי-טילים תת-קרקעיים, כדי לצמצם את סכנתה של מתקפת-פתע בטילים-בליסטיים-לטוחים-בינוניים. ברם, אל לנו להתפס לטעות המקובלת, ולהאמין שהטוח המסוים של טיל מלמד כי הטיל חולש על כל השטחים שבתחום טוח זה. תפיסה שכזו תמנע הבנה ברורה של אסטרטגיית-הטילים.

בתחילתה של תקופה זו תהיינה למערב צוללות בעלות כליזין טילים ברות-פעולה, ואחדות מהן תהיינה מונעות בכוח גרעיני, הסוביגטים מפגרים מעט במכונות המונעות בכוח-גרעיני (הגם שלשבורת-הקרח "לנין" יהיה ציוד כזה), אך עלינו לחשוב, כי במחצית האחרונה של התקופה הזו יהיו גם לרוסים טילי אניה-אל-פני-הקרקע, בעלי טוח של 700—900 קילומטרים לתוככי אדמת האויב (אם יירו מקרבת החוף). בו בזמן יהיה לטילי הצוללות האמריקניות טוח כפול מזה, גם בסופה של תקופה זו אפשר שיהיו הטילים הרוסיים מן הסוג הזה נחותים עדיין בטוחם, והדבר יעניק למערב יתרון-יחסי בהרעשת-חופים.

יש לחזות שילוב של אסטרטגיית-הפצצה ואסטרטגיית-טילים — שילוב אשר בו יופעלו הטילים כנגד מטרות גדולות הקבועות במקומן שעל היבשה, והניתנות לאומדן מדויק מבחינת מצבן הגיאוגרפי. ואילו הפצצות ממטוסים יכוונו נגד מטרות בעלות ממדים קטנים יותר, וכנגד מטרות נידות. דומה שכל המומחים סבורים, כי לא הטיל-הבליסטי-הביניים-יבשתי ולא הטיל-הבליסטי-לטוחים-בינוניים עשויים יהיו להגיע לסיכויי פגיעה מספיקים כנגד קבוצה ציית של אניות השטה בים במהירות גדולה. בטיחותן ההגנתית של אניות בעלות טילים

תקופה ב'

תקופה ב' (שתתחיל, נאמר, ב-1965) תופיע כאשר תתגבש אסטרטגיית הטילים ותהיה ברורה יותר, וכאשר הטילים-הבליסטיים-הביניים-יבשתיים יהיו מסוגלים, מבחינה מבצעית, לפגוע — בהיותם בעלי ראש-נפץ בן מספר מאגאטונות — פגיעה כדאית במטרות גדולות למדי, קבועות, בין-יבשתיות. איומי הטילים ישאו אופי הרבה יותר חמור, אם נוסיף את האיום הביניים-יבשתי לאיום הקיים עתה בדמות הטילים-הבליסטיים-לטוחים-בינוניים. נראה לנו כי האיום בטייל-בליסטי-ביניים-יבשתי יהיה ענין שבין שתי מעצמות-עליונות, אך מאחר שניתן להפעיל כלי-זין אלה לכל הכיוונים, הענין מורכב יותר. רק נחמה פורתא נמצא בסברתם של אי-אלו מומחים, כי מצב זה יקום רק בשנת 1970. שתי המעצמות הצועדות בראש ייצור כלי-הזין הטיליים אומרות אחרת.

הסובייטים הכריזו על נכונותם לדון בבעיות הטילים-הבליסטיים-הביניים-יבשתיים בעתיד בתנאי שהמערב יסכים לאיסור על כל כלי-הזין הטיליים, על כל הניסויים הגרעיניים, ושאר"ב תותר על בסיסה סביב הגוש הרוסי-סיני. קבלת תנאים אלה תעניק כמובן עדיפות כל-כוללת לסובייטים.

בתקופת הטיל-ארון-הטוח מבצעי החלל יוקלו ואף יעודדו הקמת כוחות-חלל-מנווטים (כוחות אסטרולוגיים). דומה שלא ניתן יהיה להמנע מתחרות על הבכורה בפעילות-חלל, ובענין זה תהיה חשיבות פחותה לתנוחה הגיאוגרפית (של המעצמה המתחרה) על פני כדור הארץ. האסטרטגיה-הגלובלית תתפתח ל"אסטרטגיה-גלובלית-חללית". מאות מוחות חריפים, בשני הצדדים היריבים, כבר עמלים על בעיות אלה.

אמצעים צבאיים מקובלים ידרשו עדיין הן ללוחמה מוגבלת והן ללוחמה בלתי-מוגבלת וההתפתחות הטילית לא תשנה זאת. אולם הכרחי שלכל הכוחות-הצבאיים המקובלים יהיו כלי-זין טיליים, שיתאימו למטרות-המלחמה שלהם. ארצות שאינן מעצמות גדולות יסתפקו בהכרח בכלי-זין טיליים קטנים יותר, ורבות מהן יהיו ללא ספק חמושות בכלי-זין טיליים קטנים יותר, הראויים לתקופה הראשונה — תקופה א'.

פיתוח הטילים עשוי לאפשר לעולם החופשי לחיות בשלום של כבוד. אולם ההתפתחות ההדרגית של אסטרטגיית-הטילים תושג אך ורק במאמץ לאומי גדול, ותעמיס עול כבד על הכלכלה הלאומית. אלא שחיי חרות ללאום ולתרבותו ראויים לקרבנות אלה.

טובים גוברת במידה ניכרת. אולם אין פירושו של דבר שאי-אפשר לפגוע באחדות מהן, אפילו ינועו בכל עת תמיד בתבניות פזורות. במטוסים יהא צורך לשם סיוור, לשם שיתוף-פעולה מהודק עם ציים וחילות-יבשה, לשם הובלת גייסות, ואף לשם העברת בסיסי-טילים ניידים.

להתפתחות של הטיל-הבליסטי-הביניים-יבשתי תהיינה תוצאות רבות-חשיבות. לארצות בעלות טיל-בליסטי-ביניים-יבשתי תהיה עדיפות גדולה על הארצות "שאין להן", וניתן יהיה להפעיל טיל זה באסטרטגיה של "כוחות מעורבים של טילים ומפציצים", אשר תגדיל את מבצעי המלחמה הזו במימד הרוחב, הן במימד העומק והן במימד הגובה. טילים-בליסטיים-ביניים-יבשתיים שעל אניות וצוללות יוכלו להגיע לכל נקודה שעל פני-האדמה, אם בסיס השיגור יימצא במקום נאות בים — לרבות הים הארקטי. אין ספק, כי דבר זה יצור תמונה חדשה של אסטרטגיה גלובלית.

המצאות חדשות: שרשרות-תחנות-אתראה-מכמית בעלות אמצעים חדשים, וכן שיטות ל"חסימה" ול"הטעה" של טילי האויב והמצאות טלכניות ואינסטרור-מנטליות חדשות, ישפיעו על השימוש האסטרטגי בטיילים, ומובן שגם על השימוש הטקטי. יופיעו טילים נגד-טיילים בעלי היקף-יכולת בלתי-נחזה עדיין.

המערב ינסה לקיים יכולת מפציצית-טילית גדולה יותר מזו של המזרח, כדי להשיג איזון צבאי כל-כולל, שיתכן ויקל להגיע אליו הודות לחולשות פנימיות בגוש המזרחי (שאין מבחינים בהן כהלכה). כוחות מקובלים, הכרח שיהיו מוכנים להתערב הן במקרה שלא ניתן יהיה להפעיל כלי-זין גרעיניים וטיילים והן במקרה שידרשו לשתף-פעולה עם כלי-זין כאלה.

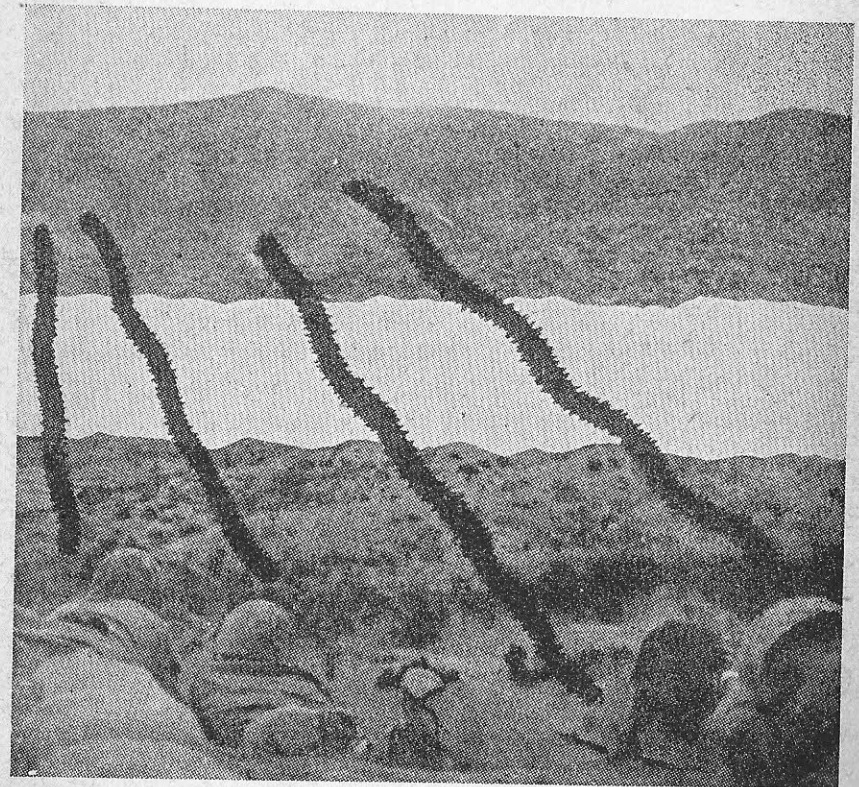
ארצות בינוניות וקטנות תתקשינה להדביק התפתחות כלי-זין מהירה ויקרת-מחיר זו, ותאלצנה להתאים את אסטרטגיית ההגנה שלהן למטרות מוגבלות יותר. הכוח המונע הטילי והגרעיני יהיה בתקופה זו ערובה — אכן, ללא ודאות גמורה — כנגד מלחמה כל-כוללת גדולה, אך לא יוציא לגמרי מכלל האפשרות מלחמות קטנות מקומיות, וכן סכסוכים מזויינים, שתחילתם במהפכות פנימיות ובהסתננות. הרבה תלוי ביכולתן של מדינות המערב, הדמוקרטיות, לערוך הסתננות חוקית, רוחנית, לארצות שמחוץ לברית עצמה, ובכך לפחות להכריע את ההסתננות הקומוניסטית. לתוצאות שיושגו באורח זה תהיה השפעה גדולה על בחירת המקומות לבסיסי טילים, ובמקרים רבים תקבע את אסטרטגיית-הטילים.

בסופה של תקופה זו יהיו בודאי מספר דגמים של הטיל-הבליסטי-הביניים-יבשתי בייצור, וכבר יפותחו כלי-רכב חלליים, ויבשיל השימוש הצבאי בלויינים לצרכי שירות-מודיעין, הנחיית טילים, ותפעול כלי-זין.

טקטיקת הודחלות

הקול' לויט' ר.ר. ניקולסון

„מארינס“ (חיילי צבא הצי של ארה״ב) בקוריאה, מתחקים היו בעינים זועמות אחר הקו שצויר בעפרון אדום על מפות המודיעין — קו הסוגר מעט מעט את הפער שבין קויהם וקוי האויב. האויב הודחל וקרב, פשוטו כמשמעו, אל כוחות האו״ם.

הזינה החוסכת דם

הביטוי „טקטיקה של הודחלות“ נקט בהכללה, כדי לתאר תופעה זו. המונח זכה לאישור כאשר השמיעו מפקד רגימנט ה„מארינס“ ה-7 בראיון עם עיתונאים, כדי לתאר את אופיו של האויב בו נלחם הרגימנט שלו. מקץ זמן-מה הופיע המונח בדו״ח המודיעין העיתי של דיביזית ה„מארינס“ ה-1, ולאחר פרק-זמן קצר נוסף נתנה מפקדת הארמיה השמינית גושפנקה רשמית למונח זה.

באמצעות טכסיסי הודחלות אלה תפס אויבנו בקוריאה כל שעל אדמה שניתן לו לתפסו ללא לחימה. מתוך עמדות המותקנות כהלכה והמאורגנות ביסודיות להגנה (שניתן לכנותן קו-ההתנגדות הראשי שלו) היה האויב מודחל לסרוגין קדימה, כדי להקים עמדת מוצב-חוף. והיה אם לא נתקלה התקדמותו ההתחלית בהתנגדות עזה, פיתח את מוצב-החוף עד להיותו, מכל הבחינות המעשיות, עמדת קו-ההתנגדות ראשי.

אחרי כן המשיך בתהליך זה. הוא עצר רק כאשר בלמה אותו התנגדות קשוחה. האויב היה מגלה גבעה בלתי-תפוסה, לפני מערך-הקרב שלו, וחופר בה בלילות ביצוריהמגן. בעלות השחר חוזר היה לקו-ההתנגדות הראשי שלו. משפותחו ביצוריהמגן די הצורך, נתפסו בקביעות, והאויב חידש את חיפושיו אחר גבעה בלתי-תפוסה נוספת, בה יוכל לפתוח בחפירת עמדות-נשק חדשות. הודחלות זאת שמה לה למטרה שיפור התצפית על קווינו, בהוצאה מזערית של אנשים ותחמושת. לעתים קרובות היו פני-הקרקע שאורגנו להגנה באורח זה נחותים לעומת פני-הקרקע שנתפסו קודם לכן. ברם, העמדות הקדמיות החדשות היוו מסך לקו-ההתנגדות הראשי ובדיעבד הצטרפו לקו-ההתנגדות-של-מוצב-החוף. כן העניקו העמדות להסתערות קצרה, עזה, הנערכת מתוכן, יכולת לזכות בהצלחה ראשונית.

ה„מארינס“ הכירו במרוצת הזמן הכרות יסודית את תמרון ההודחלות הזה, והיו נכונים לפצפץ את האויב כל אימת שזחל אל מחוץ לעמדותיו הראשיות. תוכננו פטרולים של כוחותינו, פשיטות והתקפות בעלות יעד מוגבל, כדי לשבש את שלות-נפשו של האויב עד כדי כך, שהודחלותו זאת תהפוך לבלתי-אפשרית.

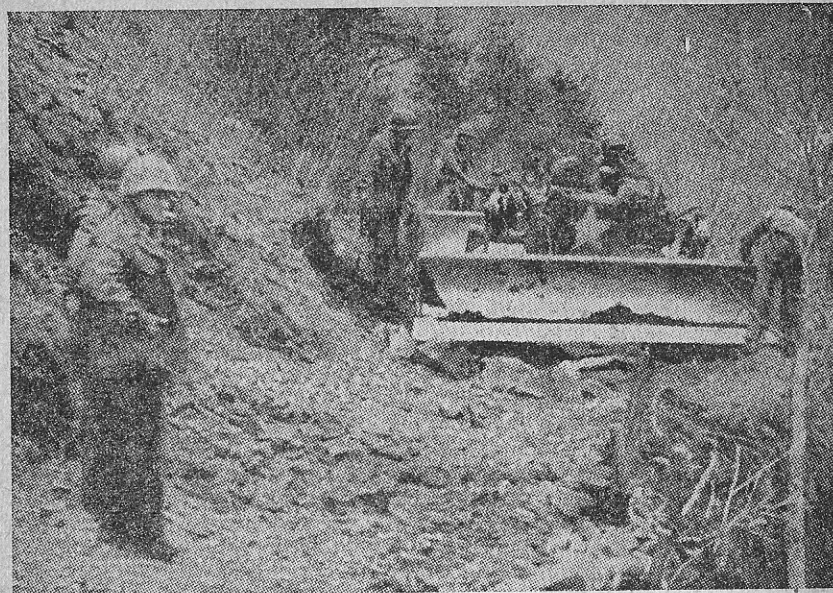
יום אחד הקיצו הסינים ונוכחו לדעת שלא להם המונופול על טקטיקת ההודחלות. דיביזית ה„מארינס“ ה-1 חצבה לעצמה זכיה ביותר מאלף מטרים, על ידי הודחלות קדימה בחזית של 4 פלוגות. ההודחלות, שנערכה בחשאיות ובהדרגה, הסבה בתחילה הפתעה גמורה לסינים. משהושלמה התזווה, החזיקו שלוש פלוגות הגדוד השני של רגימנט ה„מארינס“ ה-7 ופלוגה ט' מן הגדוד השלישי של רגימנט זה בקו-ההתנגדות חדש, בשטח שעלה בהרבה על שטחן הקודם. בעוד 4 פלוגות אלה נוקטות טכניקת-ההודחלות זו כדי לזכות בפני-הקרקע הנוחים יותר להגנה, שיפרה פלוגה ז', באמצעות ואריאציה של אותה טקטיקה, את רציפותו של מערך-הקרב בחלק אחר של גזרת הרגימנט. פלוגה ז' הרחיבה מוצב-החוף קטן למימדי מתחם מוגן של פלוגה מוגברת. מהיותו ממוקם בריחוק

את משימתה של פלוגה ט' למורכבת יותר. התכנית אמרה כי פלוגה ט' תסב את קו־ההתנגדות־הראשי לפנים — כשנקודה הסמוכה לקצה־גזרתה השמאלי משמשת לה כציר־סיבוב — ותקדם אותו לאורך קו־רכס בולט, עד שקצה־גזרתה הימני ינוח על "שחור", שב־רחוק 1050 מטרים קדימה ממקומו הקודם.

התכנית להזיז את קו־ההתנגדות־הראשי נרקמה במפקדת הרגימנט. הגו אותה כאשר הגדוד הימני בקו־ההתנגדות־הראשי הרגימנטלי הציע לשפר את הערכותו על ידי תזוזה קדימה, אל קרקע נוחה יותר להגנה. כאשר הועלתה תכנית זו על מפת־המצב של קציני־המבצעים הרגימנטלי נראה כהגיוני לשנות מעט את ההצעה המקורית, ולכלול בה תזוזה קדימה של חלק מהגדוד השמאלי של קו־ההתנגדות־הראשי הרגימנטלי. קודם שסמך ידיו על התכנית ביקש הרגימנט את המלצותיו של הגדוד השמאלי. סו־ר־קרקע של מפקד הגדוד אישר את אשר הוכיחו תצפיות קודמות מקו־ההתנגדות־הראשי הישן, סו־ר־אור וסו־ר־מפה —

דרושים היו בונקרים שיעמדו בפני פגיעה ישירה של פגז בן 105 מ"מ

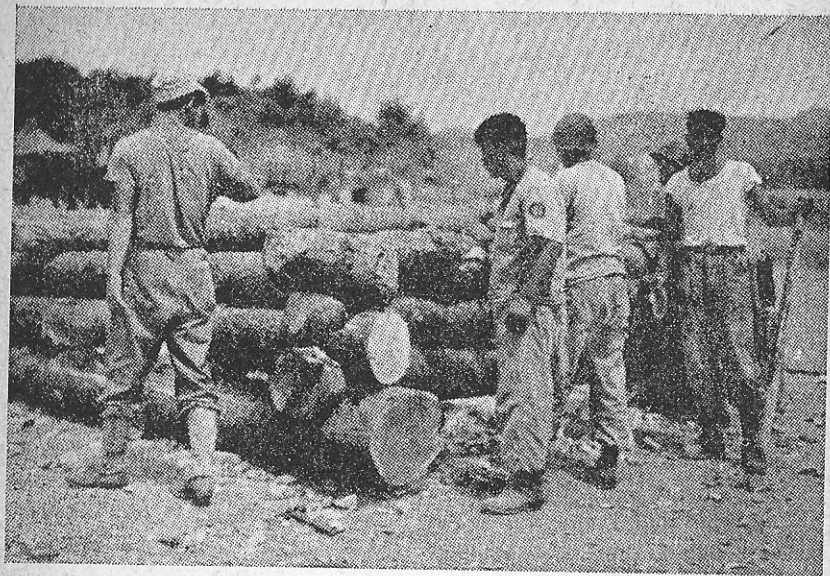

דחפורים הופעלו בחסות מדרונות־עורפיים

רב לפני קו־ההתנגדות־הראשי, העניק מוצב חוץ זה עומק לביצורינו, ופיתוחו היה בבחינת נקיטת אורח־ההזדחלות של האויב.

מאמר זה יתאר את תנועתה של פלוגה ט' קדימה. הכפל את פרשת פלוגה ט' ארבע פעמים, ויצרת לך תמונה ברורה למדי של כל מבצע ההזדחלות כולו. כאשר קיבלה לידיה פלוגה ט' גזרת־פלוגה בקו־ההתנגדות־הראשי הישן, סבר מפקד הפלוגה כי ידיו שלו תהיינה עמוסות עבודה בתפקידי השגרה של הפלוגה ובאחזקת מערכת הבונקרים והחפירות. תפקידי השגרה כללו מספר מדהים של פטרולים, איוש 2 מוצבי־חוץ לוחמים והצבת מספר רב־רושם של מארבים ועמדות־תשמוע, לילה־לילה. שגרה זו הופסקה לעתים מזומנות על ידי גישושי האויב. מוצבי־החוץ נודעו כ"צהוב" ו"שחור" והאויב גילה התענינות ניכרת בהם. כה ניכרת, למעשה, שלא הניח ללילה לחלוף בלא שיתקוף אחד מהם או את שניהם כאחד.

משימתה של פלוגה ט', כמשימת כל פלוגת "מארינס" אחרת בקוריאה, הייתה קשה. אולם תכנית חדשה החלה קורמת צורה סופית — תכנית שתעשה

מלאכת הייצור-הטרומי של הבונקרים החלה

כלפי "שחור", בעוד המחלקות שתיים ושלוש עושות במשותף בהגנתן ובפיתוחן של העמדות בסביבת "שחור".

משאשורו כל הפעולות הללו של התווזה, במפקדת הגדוד, פתחה פלוגה ט' בחפירה, בעוד מפקד הגדוד ומטהו מחשבים דרכים ואמצעים להקמת מתחם הגנה מוגמר כהלכה. העונה על תביעות הטקטיקה.

גילויי פעילות האויב הצביעו בפירוש על כך שפלוגה ט' המתפשטת כמות-שהיא על שתי גזרות של קו-התנגדות-ראשיים, תודקק לעזרה, למקרה שיערוך האויב סיור-אלים על עמדות כוחותינו. מפקד הרגימנט סיפח לפלוגה ט' מחלקה מוגברת מגדוד העתודה (הוא הגדוד השלישי של הרגימנט, אשר רק שנים מגדודיו החזיקו בגזרות-חזית), ולמחלקה זו הוקצתה משימת הושטת העזרה בהגנת קו-התנגדות-הראשי הישן, עזרה שתאפשר לפלוגה ט' להתפנות יותר לעבודה במערך החדש.

מפקד הגדוד מינה את קצין-המבצעים הגדודי למתאם המאמץ הגדודי המיועד לסייע לפלוגה ט'. הוא פקד על קצין האפסנאות להשיג כוח-עבודה רב ככל האפשר מ"חיל-השירותים-הקוריאני", ולודא מה נדרש, ומה יש להפקיע.

כי קו-התנגדות-הראשי לא ניתן יהיה להחזקה אם יחזיק האויב אחד מן התואים החיוניים שלאורך קו-התנגדות-הראשי החדש המוצע. תפיסתו על ידינו היתה הכרחית.

משציידו שני הגדודים בתווזה, פתח מפקד הרגימנט בסיורים משלו. סיור המפה וסיור האויר בוצעו על נקלה. אולם תקלה ארעה קודם שהוא וקצין המבצעים שלו הספיקו לסייר בשטח עצמו את הקו המוצע. בעת שמפקד הגדוד השמאלי, שנמצא מכין את סיורו השני בקו-התנגדות-הראשי המוצע, ושני הקצינים האמורים, היו מעינים בשטח מקו-התנגדות-הראשי הישן, בטרם יצאו עם פטרול לקו החדש, פגע פגז אויב באשנב-היריה של הבונקר שלהם, ופצע את שלושתם, פצעיהם לא היו חמורים, אולם את הסיור הוכרחו לדחות.

מפקדת הרגימנט אישרה סוף-סוף את שינוי קו-התנגדות-הראשי, ועד מהרה זכתה התווזה לאישור מפקדת הקורפוס, ונחשבה בה לבעלת עדיפות לגבי כל משימה אחרת בכל חזית הקורפוס כולה.

התכנית לבניית הקו החדש בגזרתה של פלוגה ט' הורתה תחילה לפתח את מוצב-החוף "שחור". או"א, משיחזיק כוח חזק ב"שחור", יבנה הקו משני עברים — מנקודת ציר-הסיבוב ימינה, ומ"שחור" שמאלה — עד שיושלם (כלומר, עד שיהיה ראוי לשיבת-קבע, שהרי לעולם אין עמדת-מגן ש"הושלמה"). בתחילה תעבוד מחלקה על "שחור" במשך שעות היום, וכיתה תחזיק בו בלילה. כאשר יחפר מספר מספיק של עמדות, תחזיק מחלקה בקביעות ב"שחור", ותעבוד בו יומם ולילה.

על הפלסים הוטל להתקין תחילה דרך-אספקה הישר אל "שחור", ואחר-כך להתקין דרך מאחורי קו-התנגדות-הראשי החדש, וכמעט במקביל לו. למירב המזל ניתן לעשות את כל הפעולות הללו בחסות מדרונות עורפיים, עד לזמן שיוחל בהקמת בונקרים וחפירות במדרונות הקדמיים.

במשך שעות היום יעבדו כל העובדים ב"שחור" במדרון העורפי, כשהם מוסתרים מתצפית האויב וחופרים חפירות-מדרון-עורפי, מתקנים נקודת-עירום-אספקה, שתופעל עם שתותקן הדרך, מכשירים מסלולי הליקופטרים לצרכי פינוי נפגעים ואספקת-חירום, וחופרים תעלות-קישור מן המדרון העורפי קדימה. בלילה תורחב מערכת החפירות הישנה של "שחור", והחוליה (העפר הנחפר) תנשא למדרון העורפי, למען לא יוכל האויב לראות גילויי חפירה.

פלוגה ט' תוסיף לאיש את "צהוב" (שנמצא כ-300 מטרים לפני תואי הקו החדש) בכיתה מוגברת, כאבטחה לעמדות החדשות.

בנקטה באורח-הפעולה של "שחור" — באשר להחבאת החוליה — ולפי אותו סדר עדיפות-בעבודות שנקבע בו, תעבוד מחלקה מס' אחת מנקודת-הציר

בחומרי הסואה ובחומרי ביצורים לצורך הקמת מערך־קרב "אידיאלי" בגזרת פלוגה ט'. בצותא חישובו קצינ־המבצעים וקצינ־האפסנאות צרכים אלה, וערכו תכניות לבניה־טרומית של כ־100 הבונקרים הדרושים לאכסנתה של פלוגה ט' המוגברת.

בעוד קצינ־המבצעים מצרף לכלל תכנית אחת חלקים מתכניות־בונקר שתוכנו על ידי גדוד הפלסים וגדוד־ירגלים אחרים, למען יעלה בידו הרכב־הבונקר הטוב ביותר האפשרי, היה קצינ־האפסנאות רוכש את כלי הפלסים הדרושים, לרבות מסור־חשמלי לצורכי ניסור חלקי־בונקר על פי תכנית־הבניה האחידה. לקצינ־המבצעים היתה סיבה מלאה להודות על עדיפות־הבכורה הגבוהה שהעניקה מפקדת הקורפוס לתזוזה של פלוגה ט'. כמות הקורות וכלונסאות־המסגרת שנדרשו לבניית מספר בונקרים זה — בונקרים שיעמדו בפני פגיעה ישירה של פגז בן 105 מ"מ — היה מדהים. צריך היה להפעיל את העדיפות שהעניקה מפקדת הקורפוס כמנוף זה, כדי לדלות ממצבורי האספקה העורפיים את הכמות העצומה של החומרים הדרושים.

מקץ פרק־זמן קצר החלו הכלונסאות והקורות מגיעים אל נקודת העירום הגדודית, ושטח נרחב ומנוכש ליד מוצב־הפיקוד הגדודי נתמלא לפתע פעילות קדחתנית. צות של עובדים מומחים מ"חיל־השירותים־הקוריאני" הוקצה לכל נגר גדודי, ומלאכת הייצור־טרומי של הבונקרים החלה. בתחילה עבד צות אחד בשעות היום וצות אחד בלילה; האחרון נעזר באור מעומעם שהתקין קצינ־הקשר בשביל משמרת הלילה.

קצינ־האפסנאות וקצינ־האספקה נאבקו בבעיות הלוגיסטיות ובבעיות האספקה, כל אחד בתחומו. קצינ־המבצעים התאים את התכנית הטקטית לפני־הקרקע, ונמצא תמיד מקדים בצעד אחד את צותי הבניה. נבחרו מקומות לבונקרים בשביל 3 מקלעי 6" A, 2 מקלעים־בינוניים מקוררי מים, 12 מקלעים־בינוניים מקוררי אוויר ו־2 מקלעי 0.50 אינץ'. אולי זהו מספר מפתיע בגודלו של כלי־נשק, אך זה היה מספרם והרכבם בפלוגה ט', וזה היה אף הממוצע בכל פלוגת "מארינס" מוגברת, שנמצאה בקר־התנגדות־ראשי בקוריאה.

כל עמדת מקלע סומנה ביתד, אשר סימל את טיפוס המקלע שיש למקמו בנקודה זאת. אחרי־כן סירר מפקד הגדוד את המערך בלויית קצינ־המבצעים שלו, ואישר את הצבת המקלעים. בנוסף לזאת אישר מפקד הגדוד תכניות־אש וגזרות־אש, שסומנו בתכנית.

תיכנון מדוקדק איפשר לאנשים לעשות את מרבית מלאכת בניית הבונקרים בעמדות מוגנות, מאחורי שקי־חול מלאים, או בתוך אחד מן הבורות העמוקים שנכרו בשביל הבונקרים. הסתר לבנית הבונקרים הושג באמצעות רשתות־הסואה

להסואה ולהעלמה נודעה חשיבות ראשונה במעלה

משוורת בשיחים ירוקים ובסרטי־הסואה, ובעצים וצמחים שנשתלו מחדש. כאשר החלו עליהם של עצים אלה משחימים נקשרו סרטים ירוקים לענפיהם שישוו להם עליה רעננה.

משנקבעו יתדות בונקרי המקלעים, מיקם מפקד פלוגה ט' את בונקרי הרובאים והמקלעונים במסגרת עמדות המקלעים שנבחרו, וקבע גבולות לגזרות המחלקות.

באותה מהירות בה פינו הפלסים את המוקשים שלפני מערך־הקרב שופרו שדות־האש והוקמו גדרות־מגן וגדרות־טקטיות. כיתת מרגמות 60 המ"מ, שהועסקה בהקמת בונקר־מדרון־עורפי ועמדת־מקלע, קיבלה את העבודה המסוכנת יותר מזו — את הקמת הגדר הטקטית הראשונה.

בנוסף לשלטים המראים עמדות־מקלע נתקעו שלטים אחרים שמשמעותם היתה חוות קשה לכל התקפה־רבתי של האויב. על השלטים האחרים הללו נכתבה המילה להבה. כל אחד מהם ציין ערוץ שלא ניתן לכסותו כהלכה באש מקלעים בכל אחד מן הערוצים הללו התקין מפקד המחלקה הנגד־טנקית "פוגאסים" בני 55 גלון, עשויים מחומרי־הבלה, רימוני זרחי־לבן ותמיסת נאפאלם, בתוך חבית דלק — וסוללת מ"ק 300 שתספק את הזרם החשמלי, "פוגאסים" אלה

(1) מיכלים ובתוכם חומרי־הבלה; מטען חומרי־הדף, המופעל חשמלית, מצית את חומרי־הלהבה הללו ומטילם מן המיכל על השטח שלפניו. — המערך.

מוקמו באורח שהלהבה בת 90 מטרים תשטוף את הערוץ, כאשר המטען יופעל חשמלית מתוך בונקר-בקרה, שבקו-ההתנגדות-הראשי.

לפלוגה היה נשק-להבה רבי-עוצמה נוסף. היה זה גייפ-להביוור שאולתר במפקדת הקורפוס והוקצה לדיביזיות המארינס ה-1. היה לו צינור בן 31.5 מטרים, וטוח-להבה בן 90 מטרים. כלי-זינוק זה הוכנס לבונקר שממנו ניתן לו לצאת במהירות אל דרך-גישה, עליה יכול לנוע לעמדות-חליפין, שמהן ניתן לו לפגוש בלהבה כל נסיון לחידרה.

עמדות-אש לטנקים נחפרו בדחפור, כדי להתקין מחפה לתובה. דרך-הגישה איפשרה העברת טנקים מעמדת-אש אחת לאחרת, עם התגלות מטרות חדשות. מובן, כי הטנקים לא החזיקו בקביעות בעמדות אלה. הם סייעו לפלוגה ט' רק בהוצר מצבים אופרטיביים.

מטויל-רקישות וקנים-ללא-רתע חופרו בתוך בונקרים בעלי פתחים, כדי שיהיה מוצא להדף-הגזים-האחורי של כלי-נשק אלה. הותקן מתקן-האזנה של חיל-הקשר מן הדגם שנופק לכל פלוגות ה"מארינס" בקוריאה. מורכב היה מחמישה מיקרופונים שניתן למקמם בריחוק של עד 3600 מטרים מתיבת-הבקרה. תיבת-הבקרה היתה מגביר-קול שהודיע למתרה, אשר נמצא בקו-ההתנגדות-הראשי, על כל תנועת אויב בקרבת אחד המיקרופונים. מובן, כי המיקרופונים והחוטמים המחברים אותם אל תיבת-הבקרה היו מוסתרים-מעין, והכרח היה להתקנם בשטח בשעות הלילה.

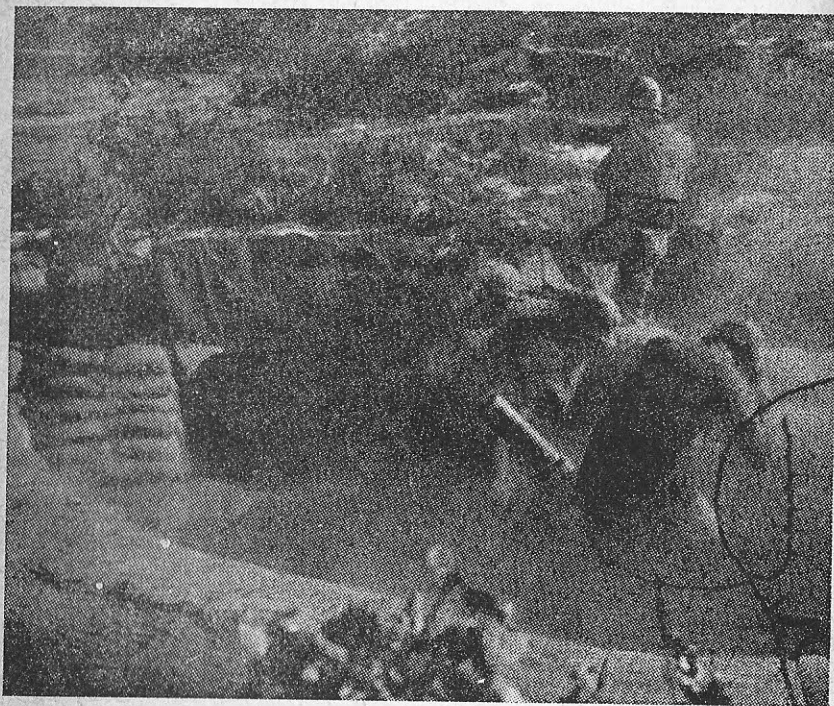
מטעמי תקשורת נבנה בונקר מוצב-הפיקוד הפלוגתי בתוך קפלי-קרקע נטוי, אשר העניק לאלחוטאים מחפה-ראש מאש ארטילריה, ובו בזמן איפשר קליטה טובה ביותר, חוט טלפון רוחבי, לצרכי רשת-הטלפון-כוח-קול של הפלוגה. נמתח בתעלות. הוא חובר לדופן הקדמית של התעלה על ידי קשירתו סביב הכרכוב של תרמיל משומש מתחמושת המקלע הכבד (בן 0.50 אינץ'). שנתקע בדופן התעלה, בגובה הרצוי. שיטה זו העניקה לחוט הגנה מירבית (מכסימלית) מרסיסי פגזים ומהעוברים בתעלות. כל חוטי הטלפון הארוכים — לרבות החוטם למוצבי-החוץ — נחפרו באדמה או נתלו בגובה, מעל הראש, באמצעות כלונסאות.

בהפוגות שבין משימות אש-נגד-סוללתית, טווחו בקרי-האש של מרגמות ה-60 מ"מ, ה-81 מ"מ, ה-4.2 אינץ' והארטילריה את משימות אש-המגן ומחסומי אש-הסכנה שלהם. במפקדת הגדוד היה מרכז-הסיוע (המנהל את אש כל כלי-הנשק המסייעים) רושם נתוני משימות אש-נגד-סוללתית. על סמך ידיעות אלה ותוספת ידיעות-המודיעין שסופקה על-ידי האויריה והארטילריה, נערכה תכנית אש-נגד-סוללתית שנועדה כולה אך ורק להגנה על מפעל הבניה של פלוגה ט'. תכנית-אש

זו הביאו לצמצום אש ארטילריית האויב ומרגמותיו, שהטרידו ללא הרף את מאמציה של פלוגה ט'.

המארה האחרת שירדה בשעות היום על מערך-הקרב החדש היתה אש צלפים. כדי לנגוד פעילות-אויב זו התקינה פלוגה ט' שני מקלעי 0.50 אינץ' (מקלעים כבדים) ששימשו ככלי-נשק נגד-צלפים. המקלעים צוידו בכוונות טלסקופ-הצצה. הם הוכיחו עצמם כתכליתיים ביותר בשיתוק צלפי אויב.

בלילה הוצבו מארבים ועמדות-תשמוע בין קו-ההתנגדות-הראשי הישן והקו החדש, כדי ליירט יחידות אויב קטנות, שהיו מגלות ענין הולך ורב, בהתמדה, בפעולות המתנהלות בשטח האמור. אותה אבטחה הופעלה גם לפני קו-ההתנגדות-הראשי החדש. מאחר שפלוגה ט' היתה טרודה מדי בחפירה משתוכל לקבל על עצמה פעילות ענפה של פיטרול ופשיטות, הוקצו לפלוגות אחרות משימות פיטרול

נערכה תכנית-אש נגד-סוללתית שנועדה כולה להגנה על הבניה

ופשיטה בגזרתה של פלוגה ט'. כל הפעולות הללו תוכנו כדי למנוע את האויב מלוודא במדויק מה מתרחש והולך.

כאשר פיתוחו של מערך-קרב חדש זה הגיע למלוא תנופתו, הועסקו 140 אנשי "חיל-השירותים-הקוריאני" בשטחה של פלוגה ט'. המדרונות האחוריים היו תוססי פעילות כתלי-נמלים, שעה שהעובדים הללו וה"מארינס" העלו בהם חומרי בניה, ועסקו בהפירה. כוח פלסים השוה בעוצמתו למחלקה היה עמל אף הוא על המדרון העורפי. שני דחפורים התקינו דרכים, צולי פיגוי מוקשים טיהרו שטחי מעבר שהיו זרועים מוקשים, וצות פלסים ביצע פיצוצי-קרקע לפני הדחפורים, שעה שצות אחר הפעיל מסור-חשמלי, שביצע את כל עבודות הניסור של הבניה. צותים הקימו בונקרי-מדרון-עורפי בשביל אספקת הפלוגה, מוצבי הפיקוד וכיתת-המרגמות; צות המטבח עמל בהקמת מטבח חדש ובונקר-מגורים בשביל הטבחים ומחלקי האוכל.

בונקרים אלה היו היחידים שהותר לבנותם במדרון-העורפי. כל הבונקרים האחרים היו בונקרי מדרון-קדמי, וכל איש מאנשי המחלקות הרובאיות, לרבות מפקדי המחלקות, לחמו והתגוררו בתוך אותו בונקר. בונקרי מדרון-קדמי מיוחדים הותאמו לשמש מוצבי-פיקוד מחלקתיים. הללו היו שילוב של בונקר מוצבי-פיקוד ובונקר מוצבי-תצפית, ומתוכם יכלו מפקדי המחלקות לשלוט ביחידותיהם ולצפות על גזרותיהם, בעוד הרצים שלהם יורים בעת צורך, בהתאם לתכנית ההגנה השיגרית.

פעילות באור היום במדרון הקדמי גברה והלכה, אך התנהלה בחשאיות רבה ככל האפשר. חלק מפיגוי המוקשים ומתיחת גדרות התיל, הכרח היה לעשותו על המדרון הקדמי, באור היום. למירב המזל נמצאה שם בשפע צמחיה, שהסתירה פעולות אלה. בניית בונקרי המדרון הקדמי התקדמה, והיתה מוסתרת בחלקה על ידי אמצעים שסיפק הטבע ואמצעים מלאכותיים, שהוזכרו לעיל.

כאשר תוחלפה פלוגה ט', לאחר שעשתה תקופה קצרה יחסית אך פעילה ביותר, בקו, הושלם השלב הראשון של תזוזת ההודחלות. הפלוגה המחליפה הרגישה, בצדק, לאחר שערכה סיור יסודי במערך החדש, כי ירשה את המתחם-המוגן הפלוגתי הטוב ביותר בחזית הדיביזיה.

התזוזה המוצלחת של פלוגה ט' למערך החדש שלה, ממש מתחת לעיניו של האויב, היתה ניצול מפורש של עמוד מתוך ספר-ההלכה של האויב. הרי זה לקח שניתן להשתמש בו ולחזור ולהשתמש בו פעמים רבות.

אכן, יכולים אנו להרויח הרבה על ידי שנאמץ לנו את מיטב הרעיונות של האויב, בעודנו ממשיכים בפיתוח רעיונות חדשים משלנו.

כפי הנראה יהיה קידום מחושב של מערך-קרב, כפי שתואר לעיל, אפשרי

היה זה המתחם-המוגן הפלוגתי הטוב ביותר בגזרת הדיביזיה

בצורתו זאת רק בלוחמת-העמדות שהתנהלה בקוריאנה, ולא בשום לוחמה אחרת. מכל מקום, את טקטיקת ההודחלות עצמה נוכל לאמץ לנו ולהתאימה כמעט בכל מצב של לחימה על קרקע.

ואלה הם כללי-היסוד של טקטיקת-ההודחלות:

1. משנכבש היעד וכוחותינו שכבשוהו התארגנו להגנה חפוזה, קודם-כל עליהם להוסיף עומק להערכות ההגנתית על ידי הודחלות קדימה לשם הקמת עמדות מוצבי-חוף-לוחמים.
2. אם מאפשרים זאת האויב ופני-הקרקע, יחידות נוספות מכוחותינו מודחלות קדימה, כדי להקים מערך-קרב בקרבת מוצבי-החוף-הלוחמים הראשונים. עמדות יחידות-משנה הקדמיות ביותר שבתחומי המערך החדש ינוצלו כקו-יציאה להתקפות שיבואו.
3. חזור על התהליך המתואר לעיל כל עוד נודע ערך לקרקע הנתפסת באורח זה, וכל עוד תפיסתה כרוכה רק באבידות קלות.
4. יש להשלים את הטקטיקה המקובלת באמצעות טקטיקת הודחלות רק כאשר האבידות הכרוכות בכך אינן כבדות. חזור לצורת ההסתערות המקובלת או נקוט גישה של הגנה ניחת מיד עם שתוכח, כי נגרמות אבידות כבדות ליחידת-המשנה המופעלות בטקטיקת ההודחלות.

הקרובים ימי הטנק למות או שרק עתה החלה התבגרותו?

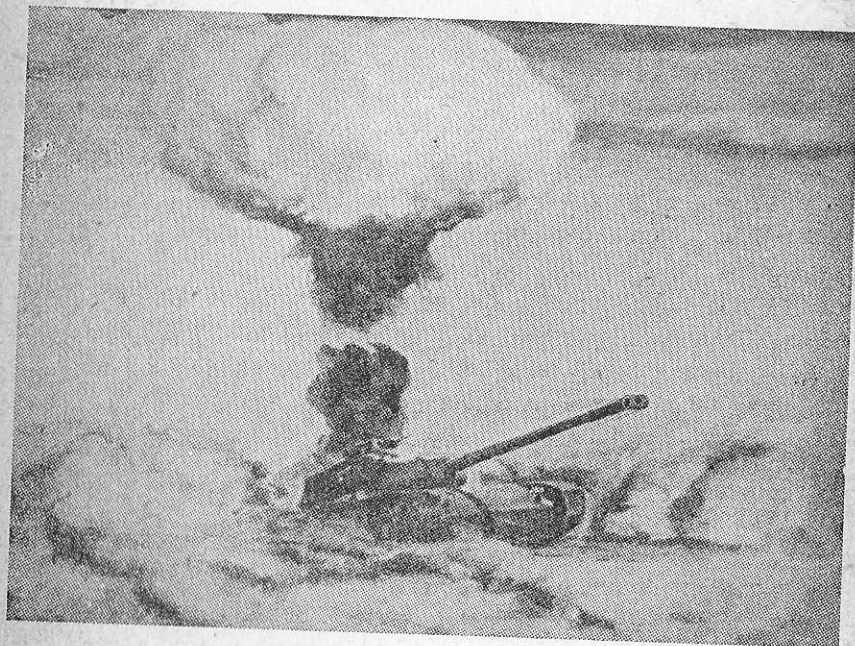
השריון בקרבות-היבשה בעתיד

המיוור ק. ז. מאקסאיי

א

חיי חפרפרות — או לחימה נידת?

השפעות הלהבה, החום, ההדף והקרינה הרדיו-אקטיבית של כלי-זינוק גרעיניים ידועות כיום; התגובה-הטבעית להן היתה חישוב אמצעים אשר יתנו הגנה פיזית כנגדן. הצבאות נדרשים לכלות כוחם בחפירת שוחות עמוקות יותר.

הברירה — לחיות על פני הקרקע במצב של נידות

5. לפני פתיחה במתקפה, או בהתקפה מוגבלת-יעד, מתוך עמדות הגנה-נייחת, על כוחותינו להזדחל לקראת האויב, כל עוד ניתן הדבר לביצוע בלא אבידות מרובות.

6. ההזדחלות, כמשתמע מהמילה הזאת, תעשה תמיד בחשאי ובזהירות, וברגיל בחסות החשיכה, ולעתים קרובות ביותר תהיה כרוכה בהכנת ביצורי-הגנה מרובים, בהם יושם הדגש בתעלות-קישור בין יחידות-המשנה הקדמיות ביותר ובין מערך-הקרב-הראשי.

7. החזק כוח-מסך נגד-סיוורים כדי למנוע מהאויב השגת ידיעות על ההזדחלות הנערכות.

ניתן לנקוט הזדחלות בצורות שונות של לוחמה, אך תהיה לה החשיבות הגדולה ביותר בשלבים הראשוניים של מבצעים, עת כוחותינו וכוחות האויב מתחרים על תפיסת עמדות-מגן; וכן — בתקופות נייחות שלאחרי המבצעים, כאשר הכוחות היריבים מובדלים זה מזה על ידי שטח-הפקר עמוק. להזדחלות תוספת חשיבות במבצעים שבהם אסורות, מטעמים מדיניים או מחמת הסכמים צבאיים, התקפות בצורה המקובלת, ושבהם ניתן להיטיב את הערכות הכוחות רק באמצעות תמרון שאינו מקובל.

אויבנו בקוריאא למד מאתנו טכסיסים לרוב, ממנו למדנו אנו את טקטיקת ההזדחלות. שומה עלינו ללמוד ללא הרף את טקטיקת האויב, במגמה לנצלה לתועלתנו.

כיצד היית עושה זאת אתה?

(המשך מעמ' 40)

טנקיים ותוספת אש-סיוע, שום טנקים וארטילריה נ"מ אינם נלקחים מהגדוד הראשון, משום שהוא לוחם עדיין לכיבוש היעד שלו, וזקוק לסיוע-אש כדי לנגוד את התקפת-הנגד של היריב עד אשר יכנס לפעולה הגדוד השני.

5. צריך אתה למסור למתאם סיוע-האש שלך את ההוראות הבאות: „הזמן מהלומת-אוויר על כוח התקפת-הנגד של היריב, רכז מיד את כל אש-הארטילריה האפשרית על כוח היריב. תאם את האש כך, שניתן יהיה לספק את כל אש-הסיוע האפשרית לגדוד השני, כאשר מפקד הגדוד השני יבקש זאת“.

יש לדווח לכל המפקדים על מצב האויב, יש להזמין הן ארטילריה והן אוויריה נגד כוח התקפת-הנגד של היריב, שריון היריב מהוה מטרה נוחה מאוד לאוויריה. הגם שהארטילריה לא תשמיד את השריון, היא תאלץ את הטנקאים להסתגר בטנקים, תסב אבידות לרגלים התוקפים, ותפריד בין הרגלים והטנקים — ובכך תאיט את תנועתו של כוח זה.

בעלות מחפה-ראש עב, והרבה זמן, מאמץ וחומר מושקעים בביצורים אלה. כתוצאה מכך ניתן להניח, כי תנועה ממקום למקום תצומצם ככל האפשר, ותהיה ענין מסורבל ביותר. מעלה מזה, אם אין רוצים שתראה תנועה, יש לבצעה ביום בגופי גייסות קטנים, או בחשכת הלילה. מכל מקום, התנועה לא תהיה תנועה-רבתי, ותבוצע באיטיות.

חיי הפרפרות אלו עלולים להתמשש, אך אם יתמששו, יחוללו קשיים אחרים. בעיה חריפה עלולה להיות בעית שידולם של אנשים ספורים, לפחות, להשאיר בתצפית על פני-הקרקע, שכן אם ירתעו האנשים מאור-היום, תימוג התוקפנות שבהם ורוחם תימד. אין צורך להרחיק לבבני ההיסטוריה, ודי לנו בקורות שנת 1940, כדי לדעת מה עלה בגורל אנשי "קורמג'ינו", ולעצם הענין — מלחמות לא הוכרעו מעולם על-ידי צבאות שחנו במבצרים. זאת ועוד: ברבות השנים מתגבהים והולכים מצבורי הטילים האטומיים, והמלחמה אשר בה יופעלו אופיה יהיה רחוק עד מאוד ממלחמה מוגבלת. על כן, באם תהיה זו מלחמה חובקת עולם, יהא מספר הטילים שיועמד לצורך תקיפת מטרות מוגדרות מוגבל במידת-מה, והיה אם תנשט המלחמה, כמצופה, בעיקר בלב ארצותיהם של הצדדים היריבים, על-ידי מפציצים נושאי פצצות-אטום ורקטות, יהיה מספר כלי-הזין הגרעיניים שיוותר לצורך המערכה הטקטית מועט-יחסית. המפקדים ישאפו, איפוא, לודא כי כל טיל יפגע במטרה הראויה לשמה, וקרוב-לודאי שיתקפו רק מטרות אשר זוהו לחלוטין ונאמדו, כגון מערכים שהותקנו-מכבר, אשר רק מעטים מהם עשויים להיות סמויים ומאובטחים מפני כל תצפית שהיא. התותחן האטומי יהא תמיד זקוק לפרק-זמן כלשהו להכנת נשקו, לאחר שנאמר לו מהי מטרתו, וסיכויו לפגוע יהיו הגדולים ביותר, אם תהיה זו מטרה שאינה עלולה לנוע, מחמת התחפרות קבועה-למחצה שלה.

האלטרנטיבה היא להיות על פני-הקרקע במצב של ניידות.

תכליתית ביותר תהיה בניית מטוסים העשויים להמריא אנכית, והמותקנים לנשיאת כל טיפוס הציוד והגייסות שעל פני-הקרקע. באורח זה ניתן יהיה לבצע כפי הרצון ריכוז כוחות או פיזורם, ובספק הוא אם יקום צורך להשהות מטרה במקום אחד במשך הזמן שיספיק לו לאויב לירות עליה. ברם, שנים רבות יחלפו בטרם יושג מצב אידאלי זה, ובינתיים שומה עלינו להסתפק באמצעים המצויים בידינו ובאמצעים שביכולתנו לאמצם לנו במהירות.

בטנק ובנושא-הגייסות המשורין יש לנו בכוח כלי-רכב ניידים, המעניקים הגנה מפני להבה וחום גרעיניים בטווחים המתקבלים על הדעת, והעשויים לעמוד בפני השפעות ההדף גם בקרבה גדולה למדי לנקודת-האפס הקרקעית של התפוצצות גרעינית. אין לזלזל בהשפעת הקרינה, אך אין זה מתקבל על הדעת, כי ההדף

והקרינה בקרבת נקודת-האפס הקרקעית יהיו הגורמים העיקריים לאבידות. בספרה של ארה"ב "השפעות כלי-זין אטומיים" (1950) "עמ' 334 נאמר, "הגם שהאומדן אומר... כי לפחות חמישים אחוז ממקרי המות כתוצאה מן ההפצצות האטומיות ביפן נגרמו על ידי כויות מסוג זה או אחר, הרי שאין בנמצא שום אפשרות לקבוע את החשיבות היחסית של הגורמים השונים למות. בני-אדם רבים שנפצעו מן ההדף גם נכוו, ואין ספק כי כך עלה גם בגורלם של אחרים אשר בסופו של דבר היו נכנעים להשפעות הקרינה. אפשר כי בתחומי 830 מטרים מן ההתפוצצות גם ההדף בנפרד, גם הכויות בנפרד וגם הקרינה בנפרד יהיו קטלניים במקרים רבים". מכאן שניתן להניח השריון יעניק מחפה המתקבל על הדעת כנגד טיל גרעיני קטן עד לקרבה של — נאמר — 900 מ' מנקודת-האפס הקרקעית.

כאמצעי-שכנגד בפני התגלות והשפעות ירי גרעיני יתפורזו הצבאות, אך בעשותם זאת יניחו שטחים אחדים בלתי תפוסים ואפשר שגם בלתי מחופים באש מכוונת. כדי לסתום פערים אלה שומה על ההגנה, איפוא, להיות ניידת. כתוצאה מכך נוצרים התנאים ההגנתיים הפתוחים החיוניים לניידות, שהרי אין להניח כי יוקמו מתחמים מוגנים דחוסים הקשורים במכשולים. המתחמים הללו פשוט יזמינו כליון על עצמם מצד כלי-זין אטומיים. ואילו בגבור הניידות מתרבים קשיי זיהוי המטרות כדי כך, שפגיעה מוצלחת של טיל גרעיני תהפוך לענין של מקריות.

מ כ ש ו ל י ם

ככל שכלי-הרכב המשוריינים גדלים והולכים, כן מתקשים הם יותר להתגבר על מכשולים. המכשול הראשון אותו יצטרך כוח בריטי לחצות הוא הים, ואמצעי החציה יהיו או אניה, או מטוס. הגדולים שבכלי-הרכב יחצו בדרך הים; וככל שגדלים כלי-הרכב אלה, תגדלנה בנפחן האניות הנושאות אותם ויתרבו מתקני הנמל הדרושים לטלטולם. כיום אין שום טנק הניתן להובלה אווירית, והרי הובלה זו היא אשר תשמש, לפי פרסום בריטי רשמי, אמצעי התנועה של העתודה המרכזית הבריטית.

משיחצו את הים, יעמדו בפני הצבאות המכשולים היבשתיים הרגילים כנהרות, ביצות, שדות מוקשים, הרים ושטחים בנויים. כולם כאחד הוכחו בעבר כניתנים לחציה, אך מידת חומרתם של מכשולים אלה קבעה תמיד את קצב המבצעים ואת המאמץ ההודסי שנדרש להם. בגדול כלי-הרכב גדל, כמו כן, בכמותו ובממדיו, הציוד ההנדסי הנדרש כדי להכשיר להם נתיבים. לעומת זאת, ככל שנעשו המבצעים ניידים יותר כן נתחוויר שקל יותר להמנע ממכשולים ולעקפם.

קרבות הדומים לקרבות שהתחוללו ב-1945 (בשלהי מלחמת העולם השנייה) יתחוללו גם בעתיד בין אם יופעלו כלי-זין גרעיניים ובין אם לאו. צותים מעורבים של טנקים, רגלים ושריון יסיפו ללחום את מלחמתם בפני עצמם, או סביב נקודות-האפס הקרקעיות שלהם, או ביניהן. נוכחנו כי במרוצת שנת 1945, גדלה והלכה חשיבות ליווי הטנקים ברגלים וגדלו והלכו קשיי הטנקים להסתיר עצמם. על כן קרוב לודאי שבעתיד יהיה מיוזג הטנקים והרגלים מהדוק יותר מבעבר, כשהרגלים נעים לקרב בכלי-רכב משוריינים, גפרדים משל הטנקים, או — משתכלה כל עצה — בכל כלי-הרכב המשוריינים. רק כאשר יקום הכרח מוחלט ירדו הרגלים מן הרכב, ובמרבית המקרים ילחמו מתוך אשנב-יריה שבדפנות כלי-הרכב.

לעומת האיום הגרעיני מחוירה ומתמעטת חשיבותו של האיום האווירי. שיטות כיוון טילי אויר-אל-קרקע נשתכללו אך במעט, והכנסת הנאפאלם לשימוש, הגם שהיא התקדמות, אין בה עדיין כדי לודא שינוי יסודי במאזן הכוחות. עדיין קשה למצוא מטרות מן האויר — והקושי מתרבה ככל שמתרבה מהירות המטוסים; ועל מטוסי סילון לגלות את מטרותם חיש, שכן טוחם בגבהים נמוכים מוגבל. האיום האמיתי מצד האוויריה לטנקים הוא עדיין כוחה לפגוע בקו-האספקה.

מנהל

הפיזור יחול על השירותים המנהליים כשם שיחול על הגייסות אותם הם מסייעים. מיד יגדלו מימדי משימת ניהולם שלהם עצמם, ובו בזמן תביעות הצבא הנייד לא יצמצמו אלא יגדילו את קצב הדרישות לדלק ולתחלופות. יתכן כי האיום הגרעיני, אשר יצר את התנאים למלחמה ניידת, הוא עצמו יחניק את התנועה, משום שלא ניתן יהיה להביא קדימה את האמצעים לביצועה.

מסקנות לסיכום הפרק

אם מה שנאמר עד כה הוא נכון, רשאים אנו להניח כי מהלכה של המלחמה הבאה יתוה על ידי:

1. ניידות.

(א) במלחמה גרעינית, למען יוכלו הכוחות להיות תוקפניים במבצעים, ולהפיק הגנה מחמקנותם.

(ב) במערכות מקובלות, למען יוכלו לפעול על פי "עקרונות המלחמה"; ובמידה ידועה — למען יוכלו להמנע ממכשולים.

2. מיוזג גדול יותר של טנקים ורגלים, למען התגבר על השפעות כלי-נשק נגד-טנקים קלים, ולמען הענק הגנה פיסית ותוספת שליטה לרגלים.
3. הגבלת מידות כלי-הרכב כדי להקל על התנועות, לשפר את ההסתור ולצמצם את הוצאות האחזקה.

בתחומי נתונים אלה ניתן להתוות דגמים לכלי-רכב חדשים. זו מטרתו של הפרק הבא במאמרנו. אולם שומה עלינו לזכור כי רק אחוז מסוים מן ההכנסה הלאומית ניתן להקצאה להגנה, וכי המסמכים הרשמיים מבחירים לנו, שצמצומים נוספים ממשמשים ובאים. על כן הכרח שיהיו החסכוניות והערך הכספי נר לרגליו.

ב

התפתחויות ושימושים אפשריים של הטנק

טנק צריך שיוכל:

1. לחסל כל טנק מסוגי הטנקים של האויב בטווח-קרב, ולהיות בעל עוצמת-אש שתספיק כדי להבקיע לו, ולרגלים, דרך בביצורי האויב.
2. לחצות כל פני-קרקע רגילים, ולהיות עשוי להובלה קלה בים, ואם אפשר, גם באויר.
3. להעניק מחסה כנגד כל סוגי אש האויב.
4. לפעול בקלות עם רגלים.
5. לבצע משימות בסיוע מנהלי מזערי.

אין בנמצא טנק היכול לעשות כל זאת, ואין להניח כי יבנה טנק כזה בעתיד שבתחומי ראיתנו. כלי-הרכב למיניהם נבנים בהתאם לסדר עדיפויות מסוים של התכונות הנדרשות מהם, וכאשר לא ניתן לקיים סדר זה, נוקטים בשילוב של כלי-רכב וכלי-נשק כדי להשיג זאת. להלן תיאור, מלווה הערות, של מספר כלי-רכב שבשימוש כיום.

טנקים כבדים

רק שני טנקים כאלה מוזכרים ב"ספר הכיס לשריון", והם ה"קונקרור" הבריטי וה"יוסף סטלין III" הרוסי; לאמריקנים יש הטנק T 103. כל אלה הם כלי-רכב מסורבלים, שמשקלם בתחום 60 הטונות, ושמשקשם לשלב עוצמת-הולם מירבית (מכסימלית) עם מחפה מירבלי. הם הינם "המלה האחרונה" בכלי-מלחמה

- (1) כל הפרטים לקוחים מתוך "ספר-הכיס לשריון" ("Taschenbuch der Panzer") מהשנים 54—1943, פרט למקרים שצויין מקור אחר. — המחבר.
- (2) כמתואר ב"דיילי טלגרף" מ-31 ביולי 1952. — המחבר.

יבשתיים, ומובטח שהם יסבלו מחמת אי-ניידותם, קשיהם בהסתרת עצמם, ואי-מהימנותם. הגרמנים לא חיוו דעה טובה על מכוונות מטיפוס זה, במערכה הניידת, ונודעת גם משמעות לכך שבריטניה, אמריקה ורוסיה, כולן כאחת משתיתות את עיקר עוצמת-ההלם השריונית שלהן על טנקים בינוניים יותר מאשר על טנקים כבדים.

טנקים בינוניים

שלושת הדגמים הידועים ביותר הם "צנטוריון" הבריטי, "פאטון" האמריקני ו"54 T" הרוסי. ("54 T" אינו מופיע ב"ספר-הכיס לשריון", אולם דווח עליו ואף צולם הרבה בעתונות, ונאמר עליו שהוא מקביל לטנקים הבינוניים של המערב). בכל שלושת הטנקים תמצא איוון נאות של עוצמת-אש, מחפה, ניידות ומהימנות בתפעול. מאחר שמשקלם קרוב ל-50 טון הם מעוררים בעיות גישור, אחזקה והסתר, שברור כי יפריעו לתפעולם בתנאים ידועים של ניידות.

טנקים קלים

צרפת יצרה דגם מקורי הקרוי "AMX 13" שמשקלו 14 טונות, ויש בו ענין משום הסיבות דלהלן:

1. המשקל מופחת על חשבון השריון, ועוצמת-האש נשמרת בעזרת תנוחת-צריח מושכלת. אולם קיימים ספקות בדבר שאלת רוח-הצות בכלי קל שכזה, ובדבר השאלה, אם השימוש בכלי-רכב קלים בלבד לא יקנה לאויב יתרון בכך שיפטר אותו משימוש בכלי-נשק נגד-טנקים כבדים.
2. מאחר שאין ידיעות על טנק צרפתי כבד או בינוני, ניתן להניח כי בדעת הצרפתים לסמוך על בעלי-בריתם באשר לסיוע בכלים אלה, או בכלי-נשק מסוג אחר. בעתונות נאמר פעמים הרבה כי יש לצרפתים די והותר טילים נגד-טנקיים מונחים, ושיש בהללו כדי לפצותם על כל מגרעותיו של התותח המורכב על "AMX 13".
3. ניתן לשאתו באויר; אכן, רק במטוס גדול, שיהא עשוי לפעול רק על פני טוחים קצרים-יחסית ולמקומות מאורגנים-היטב. מכל מקום, לנקודה זו נודעת חשיבות.

תותחים מתנייעים

לרוסיה המקום הראשון בסוג זה של כל-י-רכב, והם בשימוש בכל עוצבותיה, בצירוף עם טנקים ורגלים. יש לתותח-מתנייע עוצמת-מהלומה, מחפה וניידות הדומים לאלה של טנקים בעלי-צריח. ומכיון שאין לו עצמו צריח, זהו כל-י-רכב

פשוט יותר וקל יותר במשקלו מאשר מקבילו הטנק. אולי, משום שעליו לנוע תכופות יותר מאשר טנק, כדי לירות על מטרות אגפיות, הריהו מסורבל מבחינה טקטית. אף-על-פי-כן יש לסוג-רכב זה סגולות לחימה נאות, אשר הודגמו היטב הן על-ידי הרוסים והן על-ידי הגרמנים, במלחמת העולם השנייה.

נושאי-גייסות-משוריינים

בראשית מלחמת העולם השנייה הכניסו גרמניה ואמריקה לשימוש נושאי-גייסות-משוריינים וחליים-למחצה, הם הפכו לנחלת כל הצבאות, ושוכללו ע"י הבריטים, אשר השתמשו למטרה זו בטנקים מיושנים ללא צריחים, מאז המלחמה נתפתחו שתי משפחות של נושאי-גייסות-משוריינים.

1. הטיפוס הבריטי והרוסי, בעל ששת הגלגלים.
 2. הטיפוס האמריקני, הוחלי במלואו.
- בכל זאת, הגם שמבנה כל-י-רכב זה הפך לנושא של תכנון מיוחד, הרי ביסודו טמונה השאיפה לכל-י-רכב קל, שמשקלו, אם הוא גלגלי, 12 טונות. ואם הוא וחלי — 24 טונות; ושיהא זה כל-י-רכב הנושא כיתת-רגלים בתוך שריון העומד בפני רסיסים, והחמוש במקלע בינוני. מן הראוי לציין כי משקלו של כל-י-רכב הגלגלי מאפשר הובלתו באויר.

מסקנות

בהשתמשנו בנתונים דלעיל, ובזכרנו את האמור בחלקו הראשון של המאמר, רשאים אנו עתה לסלק מספר מחשבות שאינן סבירות, ולהתרכז אח-י-כך במה שנותר, כדי למצוא כל-י-רכב נאות לצרכי מלחמת העתיד. אם כן:

1. הטנק הכבד חסר ניידות מספקת, וקשה להסתרתו.
2. הטנק הבינוני בצורתו הנוכחית מעיק יתר על המידה על משאבי האחזקה וההובלה. יתכן ש-35 טונות הן הגבול האחרון מבחינת המשקל הדרוש, ומוטב משקל קל מזה.
3. "AMX 13" הנו קל מדי, ולכן אינו מעניק מחפה מספיק, ותוחתו עלול להיות קטן מדי לצורכי שימוש עצמאי. הגם שתאבד בכך יכולתו להיות מובל באויר, מוטב שמשקלו יהיה למיזער 20 טונות.
4. את התותח-המתנייע אפשר בנקל לשמור בתחומי גבול 20—35 טונות; טמונה בו יכולת מצוינת, להוציא את אי-גמישותו הטקטית, אלא שהוא "טנק של אביונים" ואין לקבלו אלא משתמו הכספים בקופת האוצר.
5. השיטות הנוכחיות לירי טילים, קובעות במידה ניכרת את מבנה הטנק, ואינן מותרות מקום אלא לצות מצומצם ביותר. אם על הרגלים לנוע בעקבות

השריון, עליהם לנסוע בכלי-רכב נפרדים, מיוחדים. הטילה-מונחה מעניק אפשרות להכניס לשימוש משטחי-שיגור קטנים יותר (הניתנים להתקנה על גבי רכב) ויתכן, איפוא, שהוא פותח לנושא-הרגלים אפשרות להיות גם נושא-הנשק-העיקרי.

6. המנוע מופעל על הבנוין כובל את הטנק לנתיבי אספקה, ועד אשר תיוצר יחידת-כוח גרעינית תשאר בעינה בעיית פגיעותם של שדרות אספקה ובסיסי אספקה.

ההתפתחויות בעתיד

בזכרנו את הנתונים הדרושים לכלי-רכב משוריינים, כפי שפורטו בראשית חלקו זה של המאמר, נציע שלושה קוים-מנחים אשר על פיהם ניתן לתכנן את דגמי העתיד. נדון בהם לפי סדר עדיפות, שבו הדגם הרצוי ביותר יוזכר אחרון. הקוים-המנחים הם:

1. מחלקה מעורבת המורכבת משני דגמי טנקים, המשלימים זה את זה.
2. טנק בינוני מופחת-משקל.
3. נושא-גייסות-משורין הנושא טילים-מונחים.

כל אחד מכלי-הרכב האמורים, משקלו לא יעלה על 30 טונות, צלילתו תהיה נמוכה, והסתרתו תהיה קלה, והוא יעניק מחפה המתקבל על הדעת בפני מוקשים, בפני כל אש קלה מסוג נפצי-אוויר, חנ"ם, ואש נשק-קל, ובפני השפעות נפץ גרעיני, עד כדי 900 מטרים מנקודת-האפס הקרקעית, כשהדברים אמורים בנפץ הקטן ביותר. הגם שיתכן כי ינקפו שנים רבות, ואולי עשרות שנים, בטרם יופק כוח-הנעה גרעיני, הוא-הוא אשר יחליף ביום מן הימים, ובהכרח, את המנועים של ימינו. ההצעה אומרת, כי אם אי-אפשר להתקין מנוע מיוחד לכל כלי-רכב, תפעל מעין "פרה חולבת" כמקור-כוח מרכזי לרגימנט (לדוגמה) של כלי-רכב. מחשבה זו אינה אלא מגדל פורת, כמובן!

המחלקה המעורבת

נוכחנו לדעת, כי גסיונות לשלב שריון מירבי (מכסימלי) ועוצמת-מהלומה מירבית מוליכים לבניית טנקים שממדיהם גדולים מדי לגבי הנדרש במלחמה חדישה. בין השאר העלתה המחשבה, שרוח-היצות בכלי-רכב קלימדי תפגם, ואילו לאויב תוענך האפשרות שישמח עליה, להקל את הגנתו שלו. על כן, אם אין בדגם כלי-רכב יחיד כדי לענות על צרכינו, יתכן שיענו עליהם שני דגמים.

מוצע כי יחידת-המשנה הנמוכה ביותר בעוצבת שריון, המחלקה, תורכב משני סוגים של טנקים בעלי כושר שווה לעבירות בלא-דרך, שמשקלם 30 טונות

הטנק, ואשר להם חלקי-מינוע מכניים זהים ככל האפשר. לאחד הטנקים יהיה תותח העשוי לחסל כל טנק מסוגי הטנקים שבידי האויב, ומשקלו של טנק זה לא יוגדל משום כך, הודות לצמצום השריון שהוא נושא. לטנק האחר יהיה תותח קטן המצטיין בתכונות ירי נגד-אדם, והנתון בתוך כמות מירבית של שריון.

המחלקה תופעל כשהטנקים כבדי-השריון לפנים, ומסייעים להם מן העורף הטנקים כבדי-התותח. שיתוף-הפעולה יהיה התנאי הראשון בתפעולם, וכן אימוץ צות נוסף מסוים באורחי-הפעולה השונים הדרושים לשני התותחים.

אין זו מחשבה חדשה, והיא כבר הוגשמה במלחמת העולם הראשונה, בה לחמו טנקים "זכריים", החמושים בתותח, כבני-זוג לטנקים "נקביים", החמושים במקלעים. אותו זמן פעלו כך ללא סיוע של אלחוט, ומכאן שקל יהיה לפעול כך כיום, ומידת האימון הנוסף שתידרש לזאת תהיה כדאית, אם כתוצאה נשיג טנק קל יותר.

טנק בינוני מופחת-משקל

ממדי הטנק גדלו בגלל הצורך בתותח גדול יותר בתוך שריון כבד יותר. תותחים גדולים יותר מצריכים תוספת מקום לשם הפעלתם, ולהם תחמישים גדולים יותר המצריכים תוספת מקום לאחסונם. כלי-הרכב הגדולים יותר זקוקים למנוע שעוצמתו גדולה יותר ולתוספת מקום בשביל הדלק, כדי שיהא להם טוח-פעולה מבצעי. כלי-רכב כבד יותר זקוק למיתלה גדול יותר, שיתמוך בזחלים הרחבים יותר, הדרושים לנשיאת כלי-הרכב על פני-קרקע רגילים.

אם אין אנו נכונים לקבל את המחלקה המעורבת, או לצמצם את בשריון אם בעוצמת-המהלומה, שומה עלינו לנסות ולחולל צמצומים במשקלה וממדיה של התחמושת, במקום הניתן לצותים, ובממדי המנועים. אם ניתן יהיה לבצע זאת, יופחתו ממדי המיתלה.

במרבית הטנקים ניתן מקום מספיק לצות. הנהג יושב מזוהק, וכל אנשי מדור הצריח יכולים לעמוד. הסדר זה מגדיל את צלילתו של הטנק ומחמיר את את בעיית ההסתרה, אף מגדיל את הצורך בשריון חיצוני. אילו ניתן לבטל את התנוחה המקובלת של הנהג ולהושיב את אנשי הצריח, ניתן היה לחסוך הרבה במשקל.

בטנק קל יותר אין קושי רב בפתרון הבעיה. צריח נמוך יותר, כשצותו מיושב, מעורר את בעיית הגבהתו והנמכתו של התותח, אולם באשר לזאת נראה כי ל-"AMX 13" צריח העשוי לקדם בהרבה את פתרון הבעיה.

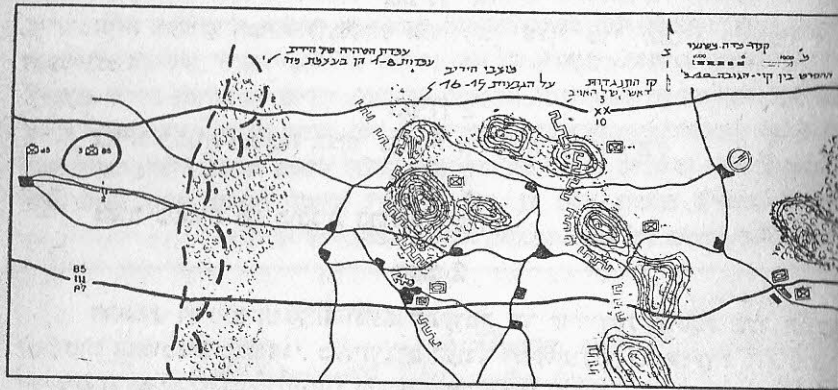
לא כאן המקום להרחיב בפירוט טכני כדי להזים או להוכיח את האפשרות להגשים הצעה זו. הקשיים יטענו לעצמם. כותב מאמר זה מאמין, כי הגיעה שעתנו לערוך שידוד-מערכות במחשבותינו על מבנה-הטנק, וכי להצעה זו יש סיכוי להצלחה.

כיצד היית עושה זאת אתה?

הקול-לויט' ד. ר. פאפקא

המצב הכללי

דביזית הרגלים ה-10, כחלק מן הקורפוס החמישי האמריקני, תקפה במשך ימים אחדים כלפי מזרח, ובשעה 2000, ב-4 ביוני, הגיעה בהתקדמותה לקו המסומן במפה א'. התנגדות היריב נשאה אופי של פעולות השתהה. הרכב ועוצמתם של כוחות היריב הם כמסומן במפה א'. קצין המודיעין הדיביזיוני מעריך שיכולתו של היריב לערוך פעולת התקפה הנה מוגבלת להתקפות נגד בכוח של גדוד או כוחות קטנים מזה. לנו יש עדיפות באויר. פניה הקרקע באיזור הפעולה של הדיביזיה שלנו מאפשרים עבירות מצוינת בשטחי לא-דרך. כל הנחלים עבירים הן לגייסות רגליים והן לכלי-רכב.

מפה א'

מצב 1

בשעה 2030, ביום 4 ביוני, אתה — כמפקד רגימנט (חטיבה) הרגלים ה-85 — מקבל ממפקד הדיביזיה פקודה בעל-פה שבה נאמר, "דיביזית הרגלים ה-10 ממשיכה בהתקפה ב-050600 ביוני, כשרגימנטי-הרגלים ה-85 וה-87 מתקדמים במקביל, זה בצד זה. — הרגימנט ה-87 מימין: כובשים את היעדים 851 ו-871. לפי פקודה ימשיכו בהתקפה כלפי מזרח. רגימנטי-הרגלים ה-85 והכוחות המסופחים אליו — גדוד הטנקים ה-62, וסוללה א' מגדוד כלי-הנשק האבטומטיים הנ"מ ה-43 — יתקו ויכבוש את היעד 851. לפי פקודה ימשיך בהתקפה כלפי מזרח" (מפה ב').

הוכח כי קיים צורך ברור בנשיאת הרגלים לקרב כשהם מחופים בשריון. כל עוד הטנק מעומס כדי-כך בתותחו, לא יוכל לשאת גם רגלים. עם זאת, שילוב תפקודו של הטנק עם תפקודו של נושא-הגייסות-המשוריין הכרחי שיהשב לרצון, מטעמי טובת שיתוף-הפעולה והחסכוניות. יאמר כאן, כי כאשר יוצר טיל-מונחה העשוי לבצע את מכלול תפקידיו של התותח, לא עוד יהיה צורך בטנק, בצורתו הידועה לנו, ואת הטיל הלז ניתן היה לשאת בנושא-הגייסות-משוריין ולשגר ממנו. מובן כי משקלו ונפחו של נושא-הגייסות-המשוריין חייבים להשאר בתחומי הגבולות אשר הוצבו לטנק המקובל, ומידת המחפה שיתן לנוסעים בו הכרח שתהיה כזו שהזכרה לעיל. אי-לזאת אין להניח כי המיתלה מהסוג הגלגלי יהיה טוב למטרה זו יותר מאשר זחלים, ויהא איפוא צורך להקריב את יבילותו האוירית. מן ההכרח שכלי-רכב זה יתוכנן בדקדקנות יתרה לכך, שנוסעיו יוכלו לירות באויב מבעד לאשנבי-יריה שבדפנותיו, ושיושררו בו תנאים אשר יאפשרו לנוסעים לשהות בתוכו, בעת הצורך, פרקי-זמן ממושכים.

אפשר יהיה להרכיב את הטילים על משטחים-סבים, המותקנים על גגו של נושא-הגייסות-המשוריין, או לשאתם כשהם תלויים על דפנותיו. על המשטחים להיות נוחים להסרה, למען ניתן יהיה לשגר את הטילים ממקום המרוחק מכלי-הרכב, באמצעות שלט-רחוק.

וכך ניתן יהיה להמשיך את "רעיון הטנק" — עוצמת-אש משורינת בשדה-הקרב — ולהרחיבו, על-ידי הארגון-מחדש ההכרחי בתקופתנו. שכן אין עוד צורך ביחידות טנקים נפרדות וביחידות רגלים נפרדות. יהא צורך רק ביחידה אחת לתועלת שיתוף-הפעולה והתכליתיות בשדה-הקרב.

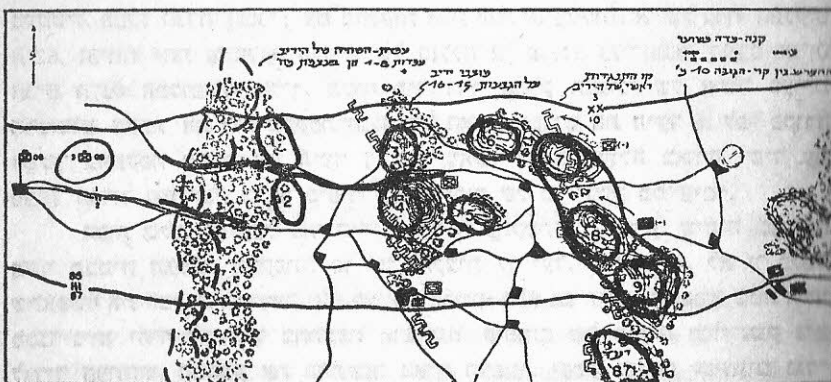
מסקנות

ראינו, כי הצי השליך ככלי אין חפץ בו את אניותיו היקרות לו ביותר, למען יוכל לחיות בעת מלחמה. הוכח, כי המלחמה ביבשה תהיה ניידת, וכי בתנאים שיושררו בה הסיכוי הטוב ביותר לאדם להישאר בחיים הוא התחפזת בשריון. הוצע, איפוא, כי למען ישאר הטנק בחיים שומה עליו להפחית ממשקלו ועם זאת לשמור על עוצמת-אשו, ואף לקבל תפקיד נוסף — נשיאת רגלים. הדרכים המוליכות אל צורתו החדשה כרוכות בתמורות בצורתו הבסיסית ובתפיסה הטקטית. ההקבלה בין אנטי-המערכה והטנק, הגם שאינה תמיד מדויקת, היא כה סמוכה לאמת, שניתן לגזור גזירה שוה מזו. יתכן שהצי טועה בחסלו אותה, ויתכן שמאמר זה אינו אלא טעות. טובה גישה חיובית, פעילה, מגישה האומרת "נמתין ונראה". בדבר אחד המחבר סמוך ובטוח. הטנק לא ילך בעקבות הסוס ללחך עשב באחו. נהפוך הוא. הטנק לא סף לגווע. רק עתה החלה התבגרותו.

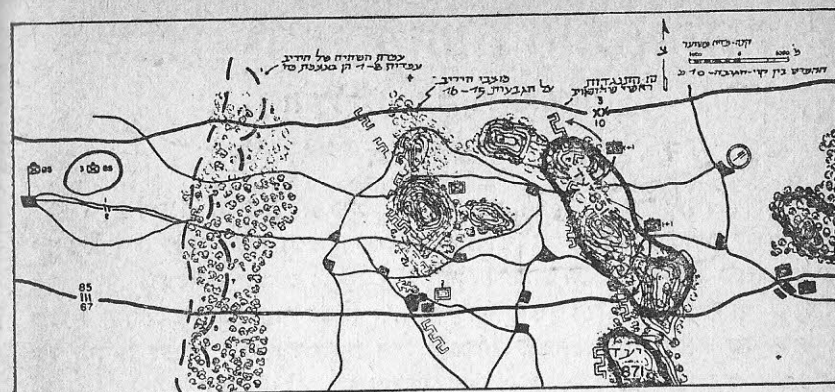

מפה ג'

היריב. בגלל חוזקה של הערכות היריב דרושה התקפה של שני גדודים כדי לכבוש תואי-קרקע אלה. על כן נבחרים היעדים 3 ו-4 כדי שיתאפשרו השליטה הדרושה וריכוז המאמץ בשטח שבו צפויה הלחימה הממושכת והקשה. היעדים 5 ו-6 נבחרים כדי שתתאפשר התקפה מתואמת של שני גדודים נגד היעד הסופי שהוקצה לרגימנט. תפיסתם תכל על עריכת התקפה מתואמת של שני גדודים בסיוע-אש מירבי (מכסי-מלי) נגד קורה-התנגדות-הראשי של היריב (7 ו-8). היעד הסופי (851) מכיל שלוש גבעות בולטות, שהכרח לכבוש את כולן כדי לשלוט כיאות בשטח היעד. מאחר שכל שתיים משלוש גבעות אלה הן גדולות מכדי שיוכל לכבוש אותן גדוד אחד בהסתערות יחידה, כל אחת מגבעות אלה מוקצה כיעד לגדוד.

מפה ד'

מפה ב'

בעיה 1

איזה יעדים תבחר להתקפת הגדוד(ים) שלך, כדי לכבוש ולאבטח את היעד 851?

בעיה 2

באיזו תבנית-התקפה תבחר בשביל ההתקפה הראשונית?

בעיה 3

מסור בקצרה את תוכנית ההתקפה שלך.

מצב 2

התקפת רגימנט-הרגלים ה-85 התקדמה עד שיחידות-המשנה שלו הגיעו למקומות המסומנים במפה ג'. כוח-היריב העורך התקפת-נגד על יחידות מרגימנט-הרגלים ה-85 נאמד בעשרה (10) טנקים ומאה (100) רגלים.

בעיה 4

מה הן פקודותיך למפקדי הגדודים שלך?

בעיה 5

אילו הוראות תמסור למתאם אש-הסיוע שלך?

פתרונות לבעיות 1-5

1. ראה מפה ד'. אתה בוחר ביעדים 1 ו-2, כדי שתתאפשר התקפה מתואמת של שני גדודים נגד הגבעות 15 ו-16. אתה בוחר בגבעות 15 ו-16 כיעדים משום שהם תואי-קרקע החולשים על כל איזור-הפעולה של הרגימנט והמוחזקים על ידי

2. ההתקפה הראשונית של הרגימנט תערך בשני גדודים זה בצד זה, כדי לכבוש את היעדים 1 ו-2. החורשות הצפופות בהן תתנהל ההתקפה וצורת הערכותו של היריב מצביעים על הצורך בהתקפה בשני גדודים.

3. בגלל השטחים הבנויים בחלק הימני של האיזור ירוכו מירב המאמץ בחלקו השמאלי. תכנית ההתקפה שלך תושבת על התקפת היעדים הראשונים בגדוד המחזיק עתה בחלק הצפוני של איזור פעולת הרגימנט ובגדוד העתודה. וכדי לזכות במידה ידועה של הטעיה — הגדוד המחזיק בחלק הדרומי של איזור פעולת הרגימנט יסייע באש להתקפה הרגימנטלית. הוא יהפוך לגדוד העתודה של הרגימנט כאשר יכבשו היעדים 1 ו-2. לאחר כיבוש היעדים הראשונים יערכו שני הגדודים התוקפים התקפה מתואמת על היעדים 3 ו-4. לאחריה יתכן שתוצאה להפעיל את גדוד העתודה שלך באיזור הפעולה של אחד משני הגדודים התוקפים, כדי להגביר את קצב ההתקפה. תכנית ההתקפה שלך תקיף לפחות את כיבוש היעדים 3 ו-4. את גבולות הגזרות של הגדודים תאריך קדימה רק במידה שניתן לך לחזות ברורות את המשך מהלך הפעולה. ההתקפה על היעדים 7 ו-8, בשני גדודים, תבטיח כניסה אל היעד הרגימנטלי הראשי, ותאפשר את כיבושו של היעד 9.

4. עליך להוציא בעת ובעונה אחת לשלושת מפקדי הגדודים שלך את הפקודה הבאה: «כוח יריב הנאמד בעשרה (10) טנקים ומאה (100) רגלים מתכונן לתקוף את הגדוד הראשון מצפון-מזרח. מפקד הגדוד הראשון: התבסס בעמדותיך הנוכחיות ותתכונן להדוף את התקפת-הנגד של היריב. מפקד הגדוד השלישי: המשיך בהתקפה וכבוש את היעד 5. לפי פקודה המשיך בהתקפה וכבוש את היעד 8. מחלקות אחת ושתיים מפלוגה א' של גדוד הטנקים ה-62 וכיתה אחת ממחלקה שתיים של סוללה א' מגדוד כלי-הנשק האבטומטיים הנ"מ ה-43 יוצאו מפקודך ויסופחו לגדוד השני, מעכשיו. מפקד הגדוד השני: עם מחלקות אחת ושתיים מפלוגה א' של גדוד הטנקים ה-62, וכיתה אחת ממחלקה שתיים של סוללה א' מגדוד כלי-הנשק האבטומטיים הנ"מ ה-43 המסופחות אליך, תקוף מיד דרך החלק הצפוני של איזור פעולת הרגימנט. השמר את כוח התקפת-הנגד של האויב, וכבוש את היעד 6. לפי פקודה המשיך בהתקפה וכבוש את היעד 7. הנך ראשי לתאם פעולה באורח ישיר עם מפקד הגדוד השלישי. בדבר סיפוח וגמר-סיפוח של כלי-נשק מסייעים».

הכוח שלך, שיופעל נגד היריב התוקף התקפת-נגד, צריך שיהיה בעוצמה אשר תבטיח הצלחת התקפתו. כן יש להקצות לו יעד. הקצאה זו, לא זו בלבד שתאפשר את הבקרה הדרושה ואת שמירת הכיוון, אלא גם תודא כי יכבש שטח אשר ממנו ניתן יהיה להמשיך בהתקפת הרגימנט. סיפוחם של טנקים וכלי-נשק נ"מ לגדוד העתודה, המבצע את ההתקפה באגף הצפוני, יספק תוספת אמצעים נגד-

(המשך בעמ' 26)

משפחת טילים אמריקנית

(ראה עמ' 3)

משמאל לימין: ניקאג'אכס — קרקע-אל-איר; טיידווינדאר — איר-אל-איר;
טאריאר — פנישטח (ספינה) אל-איר; בומארק — קרקע-אל-איר; ספאראו III — איר-
אל-איר; טאלוס — פנישטח (ספינה) אל-איר; האוק — קרקע-אל-איר; ניקא-הרקולס —
קרקע-אל-איר; פאלקון — איר-אל-איר; קורפורל — קרקע-אל-קרקע.

דואר רישון-ל-50

צמח חיים
ק/168281
שדי ויצמן 38
קרית מוצקין